

Nejaušajam garāmgājējam

Ja esi pacēlis avīzi un šo lasi, tad zini, ka tieši tevi mēs vienmēr esam gaidījuši. Gadu no gada līdzās teātra mīļiem un regulāriem kultūras notikumu apmeklētājiem esam domājuši arī par cilvēku, kuru vēl nepazīstam un kurš pirmo reizi vai netīšām nokļūs kādā no mūsu festivāla notikumiem. Mēs ticam, ka nav nejaušu satikšanos un māksla, kas cenšas drosmīgi un atklāti runāt par šodien, attiecas uz ikvienu no mums. Festivāls "Homo Novus" pastāv jau 30 gadu un jubilejas reizē vēlas paraudzīties pats uz sevi, aicinot padomāt par neatkarīgā teātra, kultūras un mākslas pastāvēšanas jēgu. Par nedrošību un pagaidu stāvokli kā priekšnosacījumu pārmaiņām. Pretošanās, noturība, nedrošais lauks, kurā augšanas procesi turpinās pat tad, kad tos cenšas ierobežot

un aplūsināt. Bailes kā virzītājspēks un neredzamo pagrīdes kustību ierosinātājas.

Poļu režisores Martas Gornickas izrāde "Mātes. Dziesma kara laikā" vēsta par neapbruņotu pretošanos karam un sievietēm, kas nav mierā ar upura lomu. Izstādē "Pilsētas nakts" itāļu māksliniece Valentina Meda pievēršas jautājumam par draudu sajūtas izraisīšanu pilsētvidē, kuru politiskais mērķis ir ierobežot sievietes ķermeni – "likt mums palikt mājās". Bet britu mākslinieki Rozana Keid un Aivors Makeskils piedāvā personiskā pieredzē balstītu "Pinokio" pasakas versiju, kas cenšas atbildēt uz jautājumu – cik viegli ir izstāstīt patiesību par sevi?

Par cilvēka ietekmi vides pārmaiņu procesos, nevienlīdzību starp dabas autonomiju un civilizācijas spiedienu festivāla jaundarbos reflektē pašmāju mākslinieki, kuru darbus ietekmējis gan dzidrais ezers Ummis, gan Ķemeru tīrelis. Savukārt festivāla vidū notiks starptautiska "Ne-konference", kas veltīta planētas ilgtspējai un jaunām zināšanu apmaiņas formām starp dažādu mākslas un dabaszinātņu nozaru pārstāvjiem. Pārvērtības pilsētvidē, kas ik gadu ir raksturīga "Homo Novus" iezīme, esam uzticējuši festivāla skolas dalībniekiem un

SVĒTKU

Monika Korpa (Latvija)

Visa festivāla garumā "Svētku" scenogrāfija parādīsies "Homo Novus" norises vietās, pulcējot apkārtējos uz kopīgām svinībām. Aicinām sekot līdz aktuālajai informācijai homonovus.lv un festivāla sociālo tīklu kontos.

Vienam balonam piemīt spēja uz sekundes daļu likt jebkuram pavērst skatienu augšup.

It kā tas apzīmētu kādu nezināmu prieka izcelsmi, sākumu, pamatu vai sakni.

Tas ir liels – jo daudz kas ir bijis, uzkrājies un uzpildījies 30 gadu laikā.

Un, galu galā, ar balonu taču parasti dodas ciemos vai kādu sveikt – vienvārdsakot, priecīga notikuma sakarā.

Manuprāt, šis balons personificē festivālu "Homo Novus", jo tas ir par šo vienkārši priecīgo sajūtu, smaidu caur asarām un daudzajām emocijām, ko rada kopā būšana ar līdzīgi domājošiem, jūtošiem vai vispār kaut ko just gribošiem cilvēkiem.

Par mākslinieci

Monika Korpa (Pormale) ir latviešu scenogrāfe un kostīmu māksliniece, kas strādājusi pie neskaitāmiem operu un teātra iestudējumiem Latvijā un Eiropā. Viņas darbi izceļas ar laikmetīgu estētiku, telpisku drosmi un simbolisku dziļumu. No iepriekšējās sezonas iestudējumiem atzīmējama izrāde "Metode" Berlīnes "Volkbühne", opera "Salome" Ženēvas Lielajā teātrī un Berlīnes Vācu operā.

Monika kā scenogrāfijas nodaļas studente kopā ar domu-biedriem veidoja darbus pirmajam festivālam "Homo Novus" 1995. gadā un šogad īpaši sveicina festivālu trīsdesmitgades svinībās.

Latvijas Mākslas akadēmijas Scenogrāfijas katedras studentiem. Ar nosaukumu "Pārbūves" jaunie skatuves mākslinieki piedāvā savu redzējumu par rītdienas teātra skatuvēm pilsētā, uzlūkojot pārbūvi kā atsevišķu, pašvērtīgu scenogrāfijas elementu.

Festivāls šogad lielā mērā notiek kustībā – starp izrāžu zālēm, kultūrvietām, ārtelpu, dzelzceļa stacijām un dažādām pilsētām. Apmeklētāji aicināti pievienoties zinātniekiem ekskursijā uz tīreļiem, braukt kopā uz Daugavpili, kur festivāls aizsākās 1995. gadā un kur joprojām ir laipni gaidīts, kā arī uz Valmieru, kur tas vēl nav bijis, bet kur mākslas telpa KURTUVE īslaicīgi kļūs par jauno laikmetīgās dejas māju. Un kopā ar publiku ceļos arī dzimšanas dienas gaviļnieka dzeltenais balons – šis vienreizējais, pašu spēkiem uzpūstais un viegli sprāgstošais burbulis, kam nemainīgi piemīt spēja ap sevi pulcēt cilvēkus un raisīt jūsmu.

Balstoties ciešā pārliecībā, ka pat tad, ja festivāla nebūtu, būtu festivāls, mēs atkal dosimies turp, kur mazliet baidāties doties, un turēsim dzīvu spēju uzticēties – kā viscilvēcīgāko pasaules vērtību.

Festivāla "Homo Novus" komanda

"Homo Novus" jubilejas gājiens

Svinēsim "Homo Novus" trīsdesmitgadi kopā ar mūsdienu kultūras foruma "Baltā nakts" apmeklētājiem! Gājiena kodolu veidos dažādu paaudžu festivāla saimei piederīgie – ārvalstu un vietējie skatuves mākslinieki, kuratori, producenti, mūziķi, scenogrāfi, ilggadējie skatītāji, dalībnieki un kritiķi. Gājiena gaitā plānoti dažādi muzikāli un performatīvi priekšnesumi, kas caur māksliniecisku un informatīvu pieredzi ļaus iepazīt laikmetīgā teātra pamatprincipus un formātus.

Šis ir viens no mūsdienu kultūras foruma "Baltā nakts 2025" pasākumiem, kurš tiek īstenots ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības finansiālu atbalstu. Informācija par visiem "Baltās nakts 2025" pasākumiem atrodama tīmekļa vietnē baltanakts.lv.

6. septembris

18:00 "Homo Novus" gājiena sākums

Sākums pie Latvijas Jaunā teātra institūta biroja (Miera iela 39). Gājiena maršruts tiks publicēts homonovus.lv. Gājienam varēs pievienoties jebkurā norises vietā un laikā.

22:00 Noslēgums un koncerts

Gājiens noslēgsies pie Latvijas Nacionālās operas un baleta ēkas, kur būs apskatāma Daces Ignatovas jaunās izrādes "Laika Zobs un klusuma mizotāji" scenogrāfija un uzstāsies elektroakustiskā grupa "Alejas" ar izrādes mūzikas pirmatskaņojumu.

Kā kļūt par īstu zēnu?

Fragments no sarunas “Kļūšana par īstu zēnu. Saruna par teātri un kvīrumu” interneta žurnālā “Satori”. Rozana Keid (viņi) un Aivors Makeskils (viņš) ir kvīru mākslinieki no Glāzgovas, kas ir pāris arī dzīvē. Viņu radošā darbība apvieno eksperimentālo laikmetīgo teātri, performanci, kvīru kabarē, kino un sociāli aktīvas prakses. Ar skotu duetu sarunājas performanču mākslinieks Mailo Mēness (viņš).

ROZANA: Izrādē “Pinokio radīšana” mūsu galvenā auditorija ir citi kvīri un transpersonas. Mēs vēlamies, lai viņi justos redzēti un droši. Bet mēs jūtamies pietiekami privilēģēti, lai mēģinātu sasniegt arī citus. Izrādes veidošanā pieaicinājām arī māksliniekus, kurš nav kvīrs, lai saprastu, kas būtu jāpaskaidro skatītājam no malas. Izrāde ir veidota tā, lai to varētu skatīties cilvēki ar dažādu priekšzināšanu un pieredzes līmeni.

AIVORS: Tajā ir līdzsvars starp kvīru specifiku un atvērtību. Trans skatītāji smejas vai ir šokēti, citi to uztver kā mīlas stāstu un savienojas caur to. Mēs neceram pārliecināt transfobus, taču vēlamies uzrunāt tos, kuriem pietrūkst zināšanu, bet kuri ir atvērti jaunajam un pārmaiņām.

“Pinokio” oriģinālajā versijā ir daudz morāles par paklausību un godīgumu. Vai tas ir iekļauts arī jūsu izrādē? Kas jūs pievērsa šim materiālam?

AIVORS: Mūsu galvenā atsauce bija Disneja versija, jo ar to esam uzauguši. Vēlāk pētījām arī oriģinālu, un tajā ir daudz interesanta. Mūs piesaistīja stāsta centrālā ideja – lelle, kas grib būt īsts zēns. Vai tad tā nav trans alegorija? Ko nozīmē tikt uztvertam kā īstam? Kas to izlemj? Vai cenšamies iekļauties esošajās kategorijās, lai tiktu atzīti, vai arī radām jaunas un pieprasām, lai tiktu atzītas tās? Varbūt mēs varam pilnībā noraidīt binaritāti.

ROZANA: Oriģinālais stāsts ir veidots epizodēs, kas labi derēja teātrim. Tur ir daļa, kurā Pinokio aizbēg no skolas un pievienojas lelļu teātrim. Viņš ir sajūsmināts – uz skatuves ir arī citi viņam līdzīgie! Taču teātra īpašnieks viņu izmanto. Tā mums kļūva par metaforu – ko nozīmē marginalizētiem cilvēkiem izlikt sevi uz skatuves? Tur ir spēks un saikne, bet arī ievainojamība un varas dinamika.

AIVORS: Tāpēc izrādē izmantojam kameras, tiešraides video un piespiedu perspektīvu – lai pētītu kontroli un kadrējumu. Jau sākumā nolēmām to saukt par “Pinokio radīšanu” (“The Making of Pinocchio”) – uzsverot, ka tas ir procesuāls darbs.

Tas atspoguļo trans pieredzi un cilvēcību kā tādu – nekas nav fiksēts, viss nemitīgi mainās.

ROZANA: Šī forma ļāva mums runāt ar auditoriju tieši un spēlēties ar fantāziju. Realitāte un iztēle izrādē saplūst. Darba centrā ir transformācija – nevis vienkārši pāreja no viena stāvokļa uz citu, bet – daudzām iespējamām realitātēm.

Kā izrādes veidošana ietekmēja jūsu personīgo ceļu – īpaši tavu dzimuma pāreju, Aivor?

AIVORS: Kad sākām darbu pie šīs izrādes, es tiktikko biju sācis apsvērt, vai gadījumā neesmu trans. Tas bija milzīgs solis – gan man pašam, gan mūsu attiecībām. Tajā laikā mēs abi identificējāmies kā lesbietes. Es nebiju gaidījis, cik daudz šajā pārejā būs ārstiem jāstāsta par bērnību, par to, ka vienmēr esmu bijis zēns, par sāpēm un traumām, lai vispār saņemtu attiecīgo aprūpi. Tas bija psiholoģiski nogurdinoši un reducējoši. Turpretī “Pinokio” veidošana bija dziedinoša – tā ļāva man iedomāties pāreju nevis kā lineāru notikumu, bet kā atvēršanos daudzām iespējām.

ROZANA: Kā Aivora partneri es vēlējos viņu atbalstīt, bet nezināju, kā jutos pašā. Ir tik maz piemēru, kad pāris paliek kopā viena partnera dzimuma maiņas laikā. Taču pārsteidzošā kārtā mana identitāte paplašinājās. Kaut kas, ko uzskatīju par nemainīgu – ka esmu lesbiete –, mainījās. Tagad identificējos kā nebināra persona, un tas šķiet dabiski. Mīlēt kādu, kurš ir dzimuma pārejas procesā, pavēra iespējas arī man.

AIVORS: Šī dinamika – ka viena cilvēka pārmaiņas var rosināt pārmaiņas otrā – kļuva par centrālo tēmu izrādē. Mēs vēlamies, lai tāda būtu arī sabiedrības reakcija uz trans redzamību: nevis vēl stingrāka normu nostiprināšana, bet atvēršanās. Diemžēl politiskā līmenī tā nenotiek.

Kā izrādi uzņēma skatītāji? Vai bijāt gaidījuši tādus panākumus?

AIVORS: Godīgi sakot – nē. Viss sākās ar savstarpēju sarunu, lai saprastu, kas ar mums notiek. Domājām – varbūt tas būs interesanti arī citiem, bet darbs izauga daudz lielāks, nekā bijām gaidījuši. Pandēmijas laikā radījām filmas versiju, un pēc tam izrāde atdzima dzīvajā formātā un devās turnejā. Aizkustinošākais bija dzirdēt no transpersonām, ka viņas nekad iepriekš nav redzējušas sevi pārstāvētas šādā veidā. Bija arī cilvēki, kuri atzina, ka šaubās par savu identitāti, bet izrāde viņus iedrošināja.■

Pinokio radīšana

Rozana Keid, Aivors Makeskils (Lielbritānija)

03.09., 04.09. 20:30–22:00

Latvijas Kultūras akadēmija, Mazā zāle
Miera iela 58A, Rīga
25 / 17 € (apmekle.lv/homonovus)

Angļu valodā ar subtitriem latviešu un angļu valodā. Izrādes laikā būs pieejama psiholoģiskā atbalsta persona. Relaksēts izrādes formāts – skatītāji var brīvi nākt un doties izrādes laikā. Lai izrādi varētu pieredzēt cilvēki ar dažādām pieklūstamības vajadzībām, var iegādāties biļeti uz izrādes video versiju (angļu valodā) un skatīties savā ekrānā. Vairāk: homonovus.lv.

Patiess stāsts par mīlestību un pārmaiņām, kas atklājas caur Pinokio pasaku. Izrādes darbība risinās mākslīgā filmu studijā, aicinot ielūkoties Rozanas Keid un Aivora Makeskila daiļrades un attiecību aizkulisēs, kā arī uzdot sev jautājumu par to, cik viegli ir atklāt citiem patiesību par sevi. Abi mākslinieki, kas ir pāris arī dzīvē, pie šīs izrādes strādā jau kopš 2018. gada, vienlaikus sadzīvojot un reaģējot uz Aivora dzimuma maiņas procesu. Tā ir “smieklīga, gudri un pārdomāti veidota, rotaļīgiem tēliem bagāta divu cilvēku izrāde” (“The Guardian”), kurā autoru maigā un sarežģītā attiecību pieredze saplūst ar stāstu par melojošu lelli, kura vēlas kļūt par “īstu zēnu”.

Atbilžu nav arī pēc 50 gadiem

Intervija ar starptautiski atzīto cirka akrobātu un virves dejotāju Ueli Hircelu. Viņš uz skatuves ir nostrādājis gandrīz pusgadsimtu, radot daudz revolucionāru izrāžu. Šodien Ueli vairs neveic akrobāta trikus, bet ņem talkā pāris slotas un arēnas vidū zīmē mandalu, kas, viņaprāt, atklāj cirka būtību un varbūt pašas dzīves atspulgu.

Kā tu raksturotu savu darbu cirkā?

Ir grūti izskaidrot, ar ko tieši es nodarbojos. Vienu gan varu teikt – jau gandrīz 50 gadus cenšos izprast skatuves un teātra noslēpumu. Cirkš man ir devis iespēju plaši pētīt teātra nozari. Tāpat būtībā es pētu teātra burvību un komunikāciju starp mirkli, skatītāju un izpildītāju. Cirkā mani vienmēr saistījis tas, ka izrādēs ir kāds papildu elements – briesmas. Tās nav izdomātas, tās ir īstas, un mums ar tām jāaskaras. Vai nu tu esi līdzsvarā, vai arī zaudē to. Un, zaudējot līdzsvaru, – krīti. Apvienot to ar teātri man vienmēr šķitis fascinējoši.

Vai tu 50 gadus biji virves dejotājs?

Nē, virves dejotājs esmu bijis daudzus, daudzus gadus, bet ne visus 50. Pirms 50 gadiem sāku strādāt cirkā, bet nāku no teātra nozares. Saproti, es meklēju populārā teātra saknes un tā nonācu cirkā un kļuva par virves dejotāju. Apmēram 15 gadus es strādāju ceļojošajā cirkā – gan pie izrāžu veidošanas, gan tehniskajām uzbūvēm – un pats arī gāju pa virvi.

Kā cilvēks vispār kļūst par virves dejotāju? Kā tāda doma rodas – “es gribu staigāt augstu virs zemes”?

Manā dzīvē daudz kas noticis pavisam negaidīti. Pēkšņi tev kļūst skaidrs, ka ir iespējams darīt tādas lietas, par kurām agrāk pat neesi iedomājies. Vienu dienu kāds cirka darbinieks man teica: “Ja gribi pievienoties mums, vari uzstāties kopā ar manu dēlu uz virves.” Bet es neprotu staigāt pa virvi! Un viņš atbildēja: “Nu, un? Iemācies!”

Cik ilgā laikā tu to apguvi?

Guvu traumas, izgāju cauri ellei, bet es patiešām ļoti vēlējos gūt šo pieredzi. Tikai tāpēc, ka viens čalis pateica: “Tu varētu izpildīt numuru kopā ar manu dēlu.” Viņi bija diezgan iecietīgi un deva man iespēju. Dažu gadu laikā kļuva diezgan labs virves dejotājs.

Kurā cirkā tas bija?

Es sāku karjeru Šveices cirkā “Zircus Stey”, vēlāk strādāju Dānijas cirkā “Circus Ari”. Kādu laiku ceļoju kopā ar dažādām citām cirka trupām, līdz sapratu, ka man jāizveido kaut kas pašam savs. Man bija vēlme meklēt jaunas cirka formas. Es nekad īsti neiederējos tradicionālajā cirka pasaulē – nebiju

“cirka cilvēks”. Es vienmēr kaut ko meklēju, lai gan patiesībā ilgu laiku nezināju, ko tieši. Bet mani vadīja vēlme turpināt. Tāpēc 1979. gadā izveidoju savu pirmo cirku, ko nosaucu par “Variety Zirkus”. Es vēlējos atvērt cirka arēnu arī citām disciplīnām, ne tikai tradicionālajām.

Kā tavs cirks atšķiras no tā laika cirka?

1979. gadā mums bija konferansjē – transvestīts. Mūsdienās tas šķiet kaut kas banāls. Viņš tēloja, ka ir ieradies no ASV, lai palīdzētu savam mazajam radniekam izveidot “Kempinga operu”. Mums bija arī telepātijas un citi priekšnesumi, kas tajā laikā cirkā nebija ierasti. Mēs sākām attīstīt jaunas stāstniecības formas. Nevēlējamies būt didaktiska institūcija, bet gan ar mērķi – pavadīt jauku brīdi kopā ar publiku.

Tas ir ļoti labi teikts.

Man tas ir ārkārtīgi svarīgi – visiem doties kopīgā ceļojumā. Uz skatuves nav jāizliekas, nav jāmēģina kaut ko iestāstīt skatītājiem. Viss, ko mēs patiešām varam, ja mums paveicas, ir radīt kopīgu ceļojumu. Ceļojumu mums – uz skatuves esošajiem – un ceļojumu publikai. Tur nav, ko mācīt. Ir tikai šis kopīgi pavadītais mirklis.

Teici, ka vienmēr esi kaut ko meklējis. Vai pēc 50 gadiem tev ir vairāk atbilžu nekā sākumā?

Nē, man drīzāk ir vairāk jautājumu. Mani fascinē šie jautājumi. 20 gadu vecumā man bija priekšstats par to, kur vēlos nonākt. Un šīs manas dzīves ceļojums mani patiešām ir vedis tuvāk tam, ko tolaik nojautu. Arī šī izrāde atspoguļo brīnumainu ceļojumu cauri gadiem, piedzīvojumiem un iestudējumiem, ko esmu radījis. Un tagad esmu nonācis apļa noslēgumā – jūtu, ka esmu tuvu tam, ko biju iecerējis. Ne jau atbildes mani interesē, bet gan joprojām – jautājumi. Ziņkāriba mūs virza uz priekšu. Ziņkāriba dziedē, ārstē.

Kādi ir bijuši daži no šiem jautājumiem, kas tev palikuši prātā? Vai ir kāds, kas šobrīd tev ir īpaši aktuāls?

Kā es varu izteikt un dalīties ar to, kas patiesībā notiek, kad virves dejotājs atrodas uz virves? Vai akrobāts uz trapeces, lidojot gaisā, spēj ar publiku dalīties sajūtās? Nevis bailēs, bet šajā mirklī? Un – kas ir klātbūtnes brīdis? Nevis izlikšanās, bet īsta klātbūtne. Brīdis, kad esi kopā ar skatītājiem, komunicē ar viņiem, nevis izliecies. Kas notiek šajā brīdī, kad sastopas izpildītājs un skatītāji?

Izrādē “Smilšu ainavas”, ko rādīsi festivālā, tu izvēlies slotu kā savu instrumentu. Kāpēc?

Tāpēc, ka tas ir labs, pielāgojams rīks, ar kuru var spēlēties.

Es uzskatu, ka mums ir jāizpēta lietas. Smiltis man rāda, kā kustēties, lai veidotos raksti. Un slotā ir ļoti piemērots instruments darbam ar smiltīm – tās lieliski sader kopā. Slotā un smiltis man māca, kā kustēties, lai mēs visi trīs – es, slotā un smiltis – labi pavadītu laiku. Un skatītāji, protams, arī.■

Smilšu ainavas

Ueli Hirselš (Šveice)

05.09. 19:00–19:55
06.09. 16:00–16:55

Rīgas cirks
Merķeļa iela 4, Rīga
18 / 13 € (apmekle.lv/homonovus)

Angļu valodā
Maz teksta, nodrošināts tulkojums latviešu valodā

Tukšs, melns aplis. Svārsts tajā zīmē trauslu, baltu smilšu spirāli. Kustība rada rakstus, raksti pārvēršas tēlos, tēli mijas savā starpā, veidojot arvien jaunus slāņus, kas cikliski atjaunojas caur iznīcību un atdzimšanu.

Viesizrādi producē Rīgas cirks sadarbībā ar festivālu “Homo Novus” un “Pro Helvetia” atbalstu. Izrādes veidošanu atbalstīja Château de Monthelon (Monreāla, Francija), Kulturfabrik Wetzikon (Šveice), Monopol (Berlīne, Vācija), Station Circus (Bāzele, Šveice).

Pieklūstamības dienas svinības

5. septembris

Projekts tiek līdzfinansēts Rīgas pilsētas Sabiedrības integrācijas programmas ietvaros. Par tā saturu atbild biedrība "Latvijas Jaunā teātra institūts".

Dirty Deal Teatro Talsu iela 1, Rīga	11:30	Darbnīca ar "SYN.Tropia" māksliniekiem Jolu Pinto un Simoa Koštu	5 € Angļu valodā
	19:00	izrāde "SYN.Tropia"	15 / 10 € Bez runāta teksta
NVO nams E. Smiļģa iela 46, Rīga	14:00	Birutes Baņevičūtes atvērtā darbnīca–izrāde "Brīnumi" ar bērniem un vietējiem māksliniekiem	Bez maksas Vietu skaits ierobežots Reģistrācija homonovus.lv
	15:10	Saruna ar Biruti Baņevičūti un darbnīcas dalībniekiem	Bez maksas Angļu valodā ar tulkojumu latviešu valodā
	16:15	Diskusija "Neredzamais cilvēks" Moderē Lība Bērziņa	Bez maksas Latviešu valodā

Klausīšanās ar visu ķermeni

Intervija ar izrādes "SYN.Tropia" veidotājiem Jolu Pinto un Simoa Koštu. Abi ir solo mākslinieki, kas strādā ar mūziku un deju kopš 2011. gada, kopīgi veidojot izrādes un instalācijas. Mākslinieku dueta muzikālie un dejas darbi, kas balstīti skatuves mākslas tradīcijā, ļauj skatītājam baudīt ne vien izrādes poētiku, bet arī scenogrāfiju. Mākslinieki lielu uzmanību pievērš taustes un dzirdes maņām, piedāvājot skatītājiem pieklusinātu klātbūtnes pieredzi, kuru rada performatīvi, scenogrāfiski un skulpturāli objekti.

Ar ko jūs nodarbojaties, un kas jūs vieno?
JOLA PINTO: Regulāri veidot jaundarbus sāku 2005. gadā, paralēli dejuju citu horeogrāfu un režisoru izrādēs. Kopš tā laika veidoju darbus arī kā autore – ne tikai dejas izrādes, kas ir mana pamatnozare, bet arī meklēju veidus, kā savienot deju un arhitektūru. Esmu ieguvusi izglītību arhitektūrā, un sākotnēji šķita, ka šīm divām jomām nav nekā kopīga. Izvēloties deju, es neapzināti atstāju novārtā veselu virkni arhitektūras projektēšanas paņēmieni.

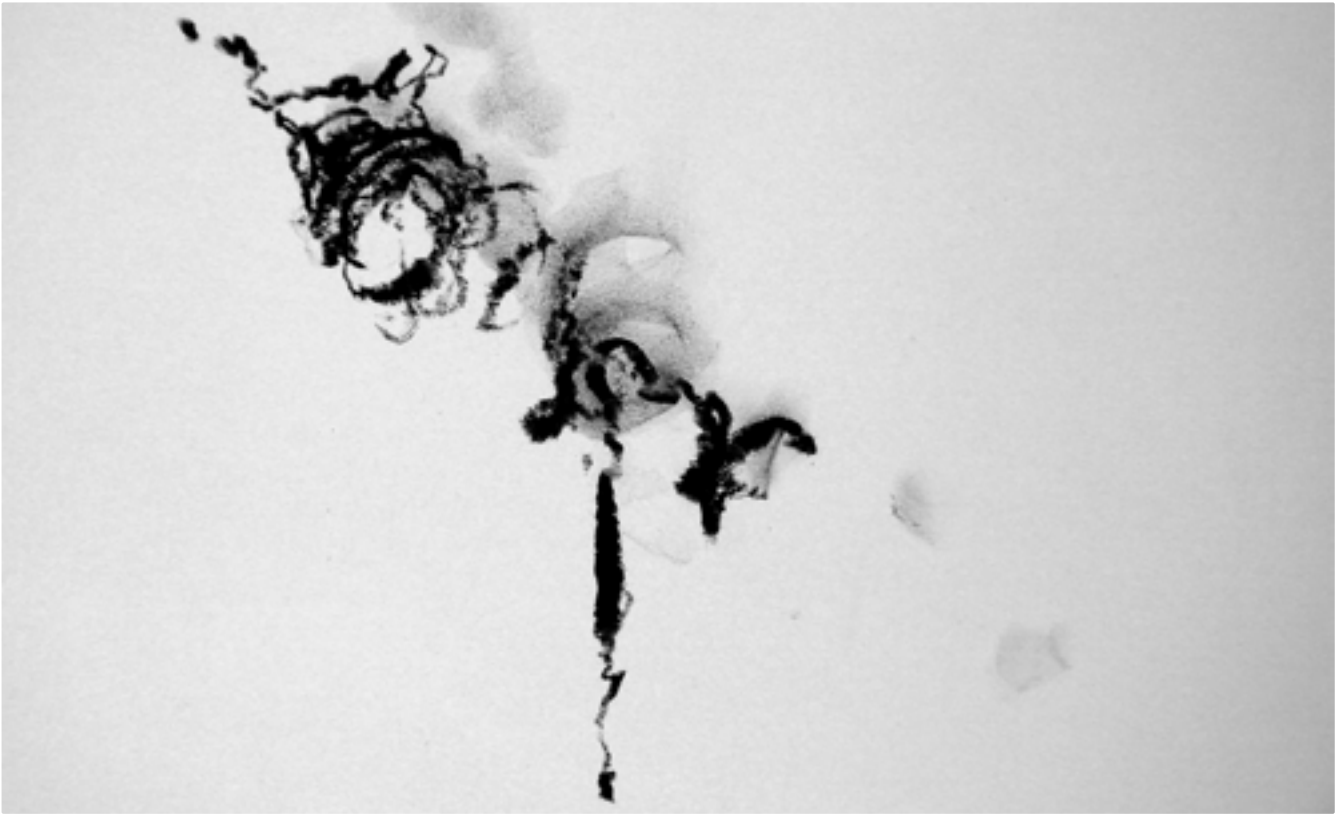
Taču ar laiku sapratu, ka mana pieredze arhitektūrā – telpas vizualizēšana, ieklausīšanās tukšumā – man ir devusi rīkus, kas būtiski ietekmē manu horeogrāfisko pieeju. Šī pati metodika izrādījās nozīmīga, veidojot dramaturģiju citiem dejas un teātra māksliniekiem un mūziķiem.

Bija ļoti iedvesmojoši piedzīvot to pazīstamo "tukšās lapas" sajūtu kopīgajā darbnīcā ar Simoa – vietā, kur galvenie instrumenti bija klusums un telpa, pat ja darbs centrējās ap skaņu. Šī kopīgā koncentrēšanās un uzmanība ļāva atgriezties pie pašiem savas prakses pamatiem.

SIMOA KOŠTU: Arī es mākslinieciskajai jaunradei pievērsos apmēram 2004. gadā. Esmu akadēmiski skolots pianists un izpildītājs. Mācību laikā pametu virkni dinamisku un radošu impulsu, jo galvenokārt koncentrējos uz tehnisko izcilību. Pēc studiju beigām sapratu, ka vēl viena CD ierakstīšana ar 200 gadus vecām kompozīcijām mani vairs nemotivē. Protams, interpretācija pati par sevi ir skaists izaicinājums, un manas attiecības ar klavierēm saglabājušās līdz šim. Taču pāreja uz radošo darbu notika dabiski un ātri.

Kā izpildītājam bieži vien manas izvēles bija diezgan ekscentriskas. Paralēli darbojos laikmetīgās mūzikas jomā, kas bija ļoti interesanti. Tad parādījās dators – šī mašina, kas spēj ģenerēt un pārveidot skaņu. Lai gan sākumā nemācēju programmēt, mani aizrāva šīs ierīces potenciāls. Ar to pašu disciplīnu, ko biju izkopis klavierspēlē, sāku apgūt kodēšanu – drīz vien tā kļuva par manu partitūru. Ātri zaudēju interesi par partitūrām kā saziņas līdzekli ar citiem māksliniekiem. Rakstīt kaut ko, ko spēlēs cits cilvēks, nebija manā gaumē. Mans darbs kā izpildītājam galvenokārt bija partitūru atšifrēšana. Bet doma par iespēju pārveidot skaņu un līdz ar to šī instrumenta vēsturi man šķita aizraujoša.

Manas attiecības ar klavierēm vienmēr bijušas fiziskas un vizuālas. Spēlējot, īpaši Baha mūziku, iztēlē redzēju grafiskus celiņus – kā spēli vai simulāciju, kurā objektiem ir fizikālas

īpašības – elastība, cietība, raupjums. Spēlējot es pievērsos šai sajūtai un iztēlei, saiknei starp skaņām, citai pēc citas – es redzēju ritmu kā kaut ko plastisku.

Jolas pieredze arhitektūrā ir ļoti būtiska un lielā mērā līdzīga manai pieredzei skaņdarbu interpretācijā. Tas ir kaut kas mums abiem kopīgs. Gan arhitekts, gan mūziķis izmanto starpnieku – rasējumus vai partitūru –, lai citi varētu īstenot iecerēto. Mēs abi vēlējamies no tā atbrīvoties – katrs savu iemeslu dēļ. Es biju daudz vairāk ieinteresēts skaņā kā patstāvīgā materiālā, bet Jola uztvēra telpu kā kaut ko, kas jāizpēta un jāapgūst ar savu ķermeni.

Mūsu sadarbība radošajos procesos kopš 2011. gada kļuva par virzītājspēku vairākiem kopīgiem projektiem.

Jūs fascinē mijiedarbība starp mākslu un zinātni – vai varat aprakstīt dažus darbus, kuros apvienojas šīs jomas?
Patiesībā šī pieeja raksturo visu mūsu radošo darbību. Pirmkārt, tas saistīts ar metodiku, ko esam izkopuši gadu gaitā un kas ietver aptuveni divus gadus ilgu priekšizpētes posmu pirms katras pirmizrādes. Mūs interesē dažādi zinātnu veidi – sociālās, humanitārās, bioloģiskās, eksaktās –, taču mūsu pieeja galvenais aspekts ir nevis konkrētā zinātnes nozare, bet gan darba metode.

Svarīga vieta mūsu sadarbībā ir jēdzienam "transdukcija", no kura aizgūts arī mūsu partnerības nosaukums – "yola-pintosimāocosta_transduction". Transdukcija ir termins, ko izmanto fizioloģijā, fizikā, uztveres zinātnēs un bioloģijā. Mūsu praksē tas kalpo kā konceptuāla atslēga procesu un mehānismu izpratnei, kas ļauj dažādām formām rasties starpdisciplinārā maņu telpā.

Piemēram, parasts skaļrunis liek gaisam vibrēt, un mēs dzirdam skaņu. Savukārt transdukcijas princips nozīmē skaņas enerģijas pārvēršanu citā fiziskā materiālā – kad skaņa tiek pārnesta materiālā, piemēram, kokā, to var sajust arī ar tausti.

Skaņa nemainās – tā netiek pārveidota vai modificēta, tā tiek transducēta. Tā ir tieši tā pati skaņa, kas nāk no skaļruņa vai klavierēm, jo, pirms tā sasniedz mikrofonus, tā ir klavierēs. Tieši šī pieeja ir pamatā izrādei "SYN.Tropia", kur dzirdīgi un nedzirdīgi cilvēki ar taustāmās klausīšanās plātni uztver vienādu informāciju.

Mūsu abu aizraušanos ar uztveres zinātnēm ir pamudinājusi mūs pētīt neirozinātnes un meklēt mākslinieciskus veidus, kā to darīt.

Taustāmā klausīšanās plātne – kas tas ir?
Taustāmā klausīšanās plātne ir novatoriska ierīce, kas tiek izmantota izrādē "SYN.Tropia", un tā paredzēta gan nedzirdīgiem, gan dzirdīgiem apmeklētājiem. Ierīce pārraida dažādus skaņas elementus taustes ceļā. Novietota skatītāju rindās, plātne pārvērš skaņu taustāmās vibrācijās.

Tās izstrāde notika ciešā sadarbībā ar "APS" – Portugāles Nedzirdīgo asociāciju Lisabonā. Tika veiktas vairākas pārbaudes, līdz tika izveidots pašreizējais formāts lietošanai skatītāju rindās. Plātne pirmoreiz tika izmantota Mārju Vjegasa studijas zālē (Sala Estúdio Mário Viegas), Sanluīsa pašvaldības teātrī (São Luiz Teatro Municipal) Lisabonā, kur tā tika uzstādīta starp aptuveni 60 sēdvietām. Pateicoties tās inovatīvajām īpašībām, šobrīd tiek apsērta tās izmantošana arī citos projektos un situācijās – neatkarīgi no izrādes, kuras dēļ tā izveidota.

Tā ir mūsu pamatnostādne – mēs neuzskatām projektiem radītos resursus par vienreizlietojamiem, bet ļaujam tiem attīstīties tālāk, kad apzināties to patieso vērtību.

Galū galā, katrā izrādē kļūst par kolektīvu izmēģinājumu, kurā dabiski iezīmējas nākamie izpētes virzieni. Pašlaik taustāmās klausīšanās plātnes pieejamas aptuveni 65 skatītājiem, un, kad vien iespējams, mēs cenšamies nodrošināt šo pieredzi ikvienam skatītājam.■

SYN.Tropia Jola Pinto, Simoa Košta (Portugāle)
04.09. 17:00–18:10 05.09. 19:00–20:10
Dirty Deal Teatro Talsu iela 1, Rīga 15 / 10 € (apmekle.lv/homonovus)
Bez runāta teksta

"SYN.Tropia" ir novatoriska dejas izrāde, kas veidota tā, lai būtu pieejama katram – gan dzirdīgajam, gan nedzirdīgajam. Izrāde kopš 2017. gada tiek rādīta visā Portugālē, atverot teātra durvis vienlīdzīgai pieredzei: skatītāji "klausās" ar visu ķermeni, izmantojot unikālu ierīci – taustāmās klausīšanās plātni, kas nodrošina skaņas uztveri caur pieskārienu.

Darbnīca ar "SYN.Tropia" māksliniekiem
05.09. 11:30–13:00
Dirty Deal Teatro Talsu iela 1, Rīga 5 € (apmekle.lv/homonovus)
Piemērota gan dzirdīgo auditorijai, gan cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. Vairāk: homonovus.lv/pieklustamiba

Izrādes "SYN.Tropia" veidotāji aicina ikvienu interesentu iepazīties ar skaņas un horeogrāfijas materiāliem, kas izstrādāti izrādes tapšanas procesā. Mākslinieki dalīsies ar saviem pēdējo gadu pētījumiem par skaņas fizikālo procesu, klausīšanās mehānismu daudzveidību un to, kāda ir kustības nozīme šajā procesā. Darbnīca piedāvā neformālā veidā atklāt saikni starp dažādajām izrādē pārstāvētajām mākslas praksēm, ņemot talkā arī zīmēšanu. Kopā centīsimies atrast tādu ķermeņa valodu, kas dažādos veidos var izteikt to, ko jūtam konkrētajā brīdī.

Izrāde ir daļa no tūres, ko veidotāju komanda organizē 2025. gadā sadarbībā ar Rūgī Agency (Vīņa), 3DFriends (Rīga) un BRAINSHOT (Atēnas). Šis projekts ir viena no 42 izvēlētajām iniciatīvām, ko atbalsta "Perform Europe". "Perform Europe", ko līdzfinansē Eiropas Savienība, ir finansējuma programma, kas veicina starptautisko sadarbību skatuves mākslas jomā, sekmējot iekļaujošas, videi draudzīgas un ģeogrāfiski līdzsvarotas tūres.

Ar mīlestību un pacietību var pārvarēt savstarpējās atšķirības

Šgada maijā biedrība "Latvijas Jaunā teātra institūts" organizēja starptautiski atzītas lietuviešu horeogrāfes un radošās direktores Birutes Baņevičūtes darbnīcu, kuras mērķis bija veicināt skatuves mākslinieku izpratni par invaliditātes tēmu laikmetīgajā teātrī, kā arī iedrošināt turpināt strādāt ar to, lai padarītu kultūras vidi iekļaujošāku visai sabiedrībai. Triju dienu laikā Latvijas Kultūras akadēmijas teātra mājā "Zirgu pasts" mākslinieki, sadarbojoties ar bērniem un jauniešiem ar invaliditāti, radīja kopīgu māksliniecisko pieredzi un pamatu tālākai sadarbībai, kas turpinājās vasarā ar individuālām mentoringa sesijām.

"Bija patiesi iedvesmojoši satikt Latvijas kolēģus un jauniešus ar neirodiversitāti un invaliditāti, kā arī viņu ģimenes un kopā radīt māksliniecisku pieredzi caur deju un kustību. Manuprāt, mūsdienās ir ļoti svarīgi ne tikai runāt par iekļaušanu, bet arī ikdienā to aktīvi praktizēt, lai tā izpaustos ne tikai dokumentos un stratēģijās, bet arī reālajā dzīvē – reālos cilvēkos. Mana pieeja mācīšanai un radīšanai kopā ar cilvēkiem ar invaliditāti balstās uz trim pamatprincipiem – būt kopā ar viņiem, dot viņiem laiku un telpu, kā arī cienīt viņu lēmumus. Kad ievēroju šos principus, veidojam savstarpēju uzticēšanos un saprotam cits citu bez vārdiem, tādējādi komunicējam caur kustībām un attīstām jaunas idejas," stāsta darbnīcas vadītāja Birute Baņevičūte.

"Mani pārsteidz, ka mūsu sabiedrībā valda stereotipi un neziņa vienam par otru, bailes no atšķirīgā. Bet iekļaušana ir tieši tik vienkārša kā draudzēšanās un saskarsme vienam ar otru. Mēs pavadījām lieliskas un ļoti produktīvas 3 dienas vienā telpā, kur bija sajūta, ka radījām perfektu, beznosacījuma mīlestības pilnu pasauli, kurā ikvienam ir tiesības būt, būt pašam un piedalīties tieši tādā veidā, kā viņš to spēj – kaut vai guļot blakus pārējiem vai skraidot apkārt, kamēr citi cenšas

dejot. Es pati piedzīvoju pieņemšanu tik dziļā līmenī kā, šķiet, nekad un jutos tik iekļauta kā nekur citur. Par to bezgalīgs paldies Birutei! Viņa dara tiešām brīnumainas lietas,"

— LJTI pieklūstamības mentore **LĪBA BĒRZIŅA**

"Paldies, ļoti iedvesmojoši un profesionāli! Man ir liels prieks un gods iepazīt katru no jums, jūtu milzīgu iedvesmu pēc šī kopdarba. Domāju, Latvija iegūs, ja šo iekļaušanas paraugu izplatīsim arvien vairāk. Paldies visiem par beznosacījuma pieņemšanu un mīlestību triju dienu garumā,"

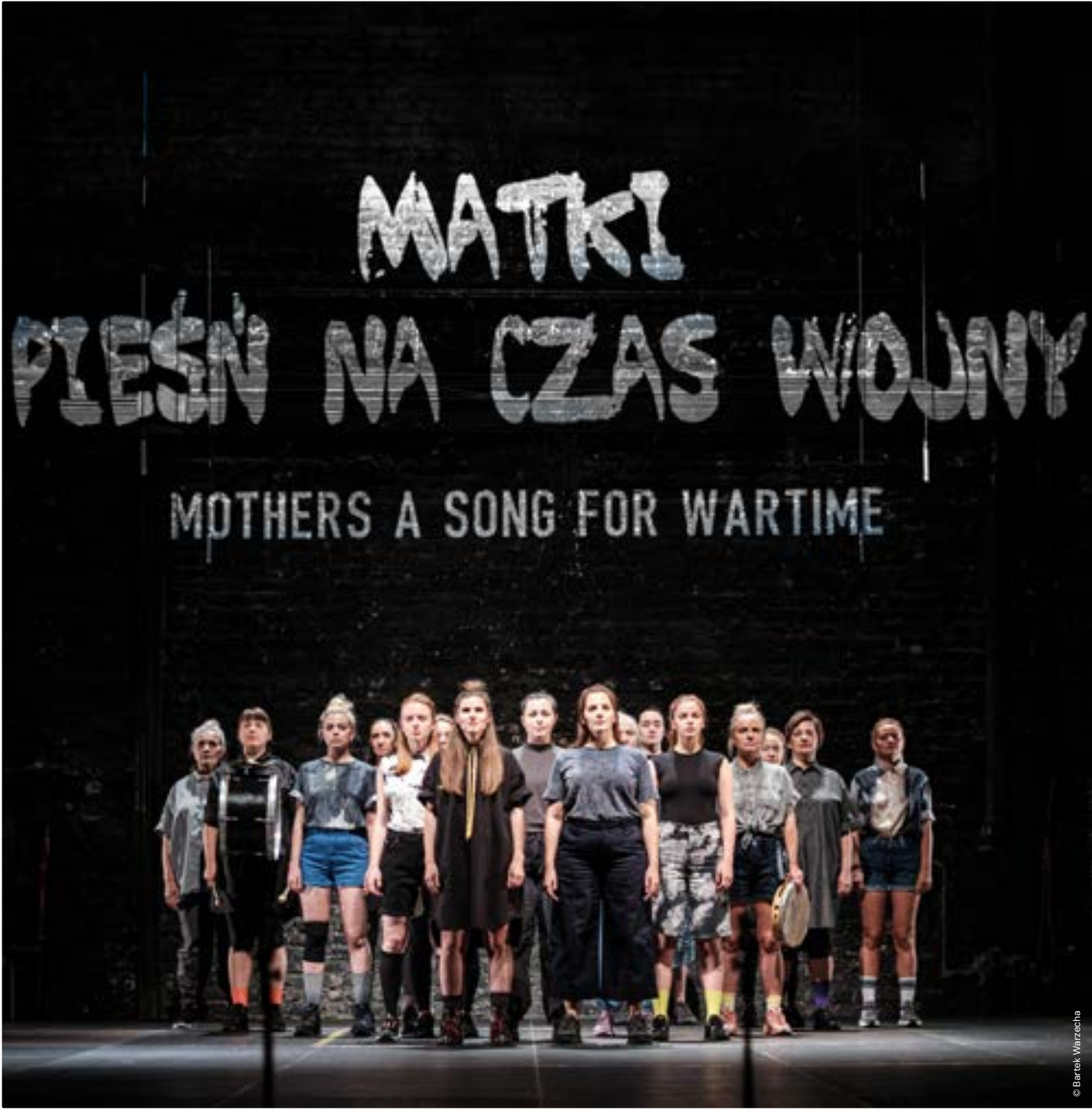
— darbnīcas dalībiece **VERONIKA**

"Ar mīlestību un pacietību var pārvarēt savstarpējās atšķirības un nesaprašanās barjeras. Ieinteresēt un atrast ceļu uz bērnu sirsniņām. Birute to ir ļabi apguvusi. Cerams, ka būs vēlreiz iespēja pamācīties viņas paņēmienus,"

— darbnīcas dalībnieks **DAINIS**

Birute Baņevičūte ir "Dansema" dejas teātra dibinātāja un mākslinieciskā vadītāja, godalgota horeogrāfe, kas radījusi 15 dejas izrādes bērniem Lietuvā un ārzemēs. Viņas izrādes ir rādītas 27 valstīs dažādos starptautiskos festivālos un uz dažādām skatuvēm. Birute ir arī dejas skolotāja un dejas izglītības pētniece ar doktora grādu sociālajās zinātnēs. Viņa ir izstrādājusi unikālu metodi dejas pieredzes attīstībai agrīnā vecumā. Vairāk nekā 10 gadus viņa bija asociētā profesore Lietuvas Izglītības zinātnu universitātes Dejas un teātra katedrā. Birute Baņevičūte vada lekcijas un seminārus dejas un teātra profesionāļiem, bērnuudārza skolotājiem un vecākiem gan Lietuvā, gan ārvalstīs.■

Viņas ir izdzīvotājas

Marta Gornicka – kordziedāšanas reformatore un šobrīd viena no visvairāk pamanāmajām poļu režisore.

Laikā no 2009. līdz 2014. gadam Zbigneva Raševska Teātra institūtā Varšavā Marta Gornicka radīja jaunu kora teātra koncepciju “Sieviešu koris”, kas ir mūsdienu versija grieķu traģēdiju korim. Šis ieceres pamatā bija vēlme atgūt sievietes balsi un radīt postmodernu kora teātri – estētisku, formālu un ideoloģisku teātra koncepciju, kas apvieno kolektīvās balsis un ķermeņa spēku (riertumu skatuves tradīcijas pamats) ar mūsdienu kritiku par valodu kā varas instrumentu. Gornickas izrādēs un sociālajos projektos koris ir kā sabiedrības spoguļis – tas atklāj iekšējo sasprindzinājumu, izgaismo izslēgšanas un kopības mehānismus, kā arī runā par varas un dominances attiecībām. Vienlaikus koris viņas darbos vienmēr sniedz arī reālu kopienas pieredzi, dodot piekļuvi rituāliem un kolektīvām praksēm – resursam, kas spēcina kopienas elpas, ķermeņa un balss līmeni. Šī iemesla dēļ korim piemīt gan kritisks potenciāls, gan spēja atdzīvīnāt rituālu – tas ir gandrīz kā dzīva laboratorija kopienas izpētei un veidošanai. Marta Gornicka ir vairākkārtēja Vācijas portāla “Nachtkritik.de” balsojuma uzvarētāja, kas ieguvusi titulu kā gada labākās izrādes autore Vācijā un vāciski runājošajās valstīs, kā arī balvu kā labākā režisore Eiropas režijas festivālā “Fast Forward”. 2019. gadā Marta Gornicka saņēma žurnāla “Polityka” apbalvojumu “par antīkā kora laikmetīgu interpretāciju māksliniecisku un sociālu pārmaiņu veicināšanā”.

Kopš 2019. gada Marta Gornicka vada Politiskās balss institūtu Maksima Gorkija teātrī Berlīnē. Tas ir darbnīcu centrs, kas strādā ar kolektīvo balsi, ķermeni un valodu, – sociāls projekts, kura mērķis ir veidot atvērtas un daudzveidīgas kopienas, stiprināt pretestības un kritikas stratēģijas, vērstas pret vardarbību sabiedriskajā telpā.

Martas Gornickas kora teātra izrādēs “Mātes. Dziesma kara laikā” librets pirmoreiz tika nolasīts 2023. gadā prestižajā Aviņonas festivālā. Pirmizrāde tajā pašā gadā notika Varšavā, izraisot skatītājos gan savīņojumu, gan arī mulsumu. Režisore šajā izrādē apvieno dažādu paaudžu māšu balsis, balstoties gan tradicionālajā ukraiņu dziedājumā, gan meklējot jaunu kora balsi. Sieviešu kopīgā dziedāšana kļūst par apsūdzību,

lūgumu un nepiekāpīgu brīdinājumu mums visiem – Eiropā un pasaulē.

Fragments no uzrunas Aviņonā 2023. gada 20. jūlijā

Ukrainā notiek karš. [...] Karš, par kuru jums, iespējams, nav daudz informācijas. Karš, kas varbūt laiku pa laikam pazūd no mūsu redzesloka. Karš, kas ir pārāk tuvs, lai nejustu līdzī. Un varbūt tieši tāpēc mēs nevēlamies par to domāt. Tad mēs viegli pārslēdzamies no šausminošiem attēliem uz kaķu un suņu mīmiem sociālajos tīklos. Tieši tāpēc šī izrāde ir radīta.

Fragments no intervijas

Jau vairākus mēnešus Varšavā strādāju darbnīcu formātā ar 21 sievieti. Viņas skārušas kara šausmas Ukrainā un politiskās vajāšanas Baltkrievijā. Mūsu vidū ir arī sievietes, kas viņām sniegušas patvērumu Varšavā. Vienlaikus sadarbojos ar ukraiņu etnomuzikologiem, meklējot to, ko karš nespēj iznīcināt, proti, dzīvo balsi un ukraiņu dziedāšanas tradīciju. Paradoksālā kārtā karš mums ir devis iespēju dziļāk iepazīt ukraiņu kultūru. Manuprāt, koris ir spēcīgs instruments, kas palīdz atklāt aizsardzības mehānismus, kuri mūsos aktivizējas kara laikā. Koris palīdz atgūt valodu un atmiņu, pārvēršot sieviešu kolektīvo balsi nevis upuru, bet varoņu un pretošanās dziesmā. Izrādes dalībnieču vecums ir no 9 līdz 72 gadiem. Viņas nāk no Kijivas, Sumiem, Irpiņas, Hersonas. Viņas ir izdzīvojušas. Aizbēgušas no kara un vajāšanām, piedzīvojušas vardarbību un bombardēšanas. Viņas izmanto savu balsi, lai izdziedātu vārdos neizsakāmo.

Viena no dalībniecēm – Natālija – uz Varšavu līdzī bija paņēmusi tikai vienu lietu, ko vēlējas izglābt no kara, – tradicionālo ukraiņu instrumentu bandūru. Šis instruments man simbolizē balss un sievietes spēku. Šis stāsts ir par to, kā atrast to, kas vēl ir dzīvs gruvešos. Dziedājums, koris, kopiena. ■

Mātes. Dziesma kara laikā

Marta Gornicka (Polija)

11.09. 19:00–20:00

Rīgas Kinostudija
Šmerļa iela 3, Rīga
30 / 21 € (apmekle.lv/homonovus)

Ukraiņu, poļu un baltkrievu valodā
Subtitri latviešu un angļu valodā

Vardarbība pret sievietēm joprojām ir neatņemama kara rituāla sastāvdaļa. Karš liek uzdot jautājumus par to, kāda ir mūsu atbildība briesmu situācijā un kādi ir mūsu aizsardzības mehānismi. Poļu režisore Marta Gornicka, “Sieviešu kora” un Politiskās balss institūta dibinātāja Maksima Gorkija teātrī Berlīnē, ir radījusi kora izrādi, kas balstās ukraiņu, poļu un baltkrievu māšu un viņu bērnu liecībās. Viņas stāsta, kā bēgušas no kara un vajāšanas un kā uzņemušas bēgļus savās mājās Polijā.

“Laikā, kad Ukrainas zeme mirkst asarās, mums ir vajadzīgs teātra transformējošais spēks. Spēja runāt arī par visbriesmīgāko. Mums ir vajadzīgs koris – kopienas spēcīnāšanas un dziedināšanas prakse.” Izrādē piedalās vairāk nekā divdesmit karu piedzīvojušas dažāda vecuma sievietes. Viņas aizstāv savas kultūras saknes un stāsta personiskus stāstus par kara ietekmi uz viņu dzīvi.

Festivāls “Homo Novus” sadarbībā ar Gētes institūtu Rīgā. Viesizrādi “Mātes. Dziesma kara laikā” finansāli atbalsta VFR Ārlietu ministrija.

“Magic Carpets” pēcpusdienu

Laura Gorodko, kopienas centra “Resiliences Avots” jaunieši (Latvija)

12.09 16:00–17:00

Kopienas centrs “Resiliences Avots”
Avotu iela 31/1, Rīga
Bez maksas

Latvijas Jaunā teātra institūts šogad uzsācis četrus gadus ilgu sadarbību ar kopienas centru “Resiliences Avots”, lai kopīgi radītu mākslas darbus, dalītos pieredzē un rosinātu radošu mijiedarbi. Turpmākos četrus gadus ar platformas “Magic Carpets” mākslinieku rezidenču programmas atbalstu kopienas centrā rezidēs dažādi laikmetīgā teātra mākslinieki, cieši sadarbojoties ar centra jauniešiem. Festivālā “Homo Novus” piedāvājam plašāki publicai iepazīties ar rezidences mākslinieci Lauru Gorodko un viņas praksi darbā ar kopienām. Būs iespēja satikt šī projekta dalībniekus un ieskatīties radošā procesa aizkulisēs. “Resiliences Avots” ir vieta, kas vērstā uz cilvēka dzīves kvalitātes uzlabošanu, piedāvājot individuālas un grupu aktivitātes emocionālās un sociālās labklājības stiprināšanai. Laura Gorodko ir pašnodarbināta horeogrāfe, dejotāja un dejas pasniedzēja. Viņa aktīvi darbojas skatuves mākslas jomā – veido savas izrādes, piedalās vietējos starptautiskos projektos, rada horeogrāfiju teātra iestudējumiem, kā arī aktīvi iesaistās laikmetīgās dejas kopienas attīstībā. 2023. gadā “Homo Novus” vasaras rezidencē Laura kopā ar Rūtu Pakalni izveidoja interaktīvo izrādi “Brīvība zaudēt kontroli kopā ar citiem”.

Latvijas mākslinieku jaundarbi

Jana Jacuka

Esmu horeogrāfe un izpildītāja. Man patīk radīt izrādes gandrīz no nekā, izmantojot tikai savu ķermeni, balsi un tekstu kā sākumpunktus. Pēdējos divus gadus esmu pētījusi balsi un burtus H un A kā skaņas katalizatorus. Ekstrēmo un eksperimentālo vokālo tehniku pētīšana man ļāvisi apjaust to, kā balss var kļūt par ķermeņa pagarinājumu, kā no balss iespējams veidot horeogrāfiju un kā ar to iekustināt skatītājus.

Sāku pierakstīt brīžus, kad smējos – smieklus, kas dzima no prieka, no neērtības, apjukuma vai neizpratnes, kā atbildēt. Pamazām no šī saraksta izveidojās pamats manai jaunākajai izrādei “HA”. “Kāda drauga draugs aplika roku ap mani, ha, es jutos neērti, bet atbildēju – ha-ha-ha-ha.”

Savu radošo darbību sāku Latvijā, bet pēdējos divus gadus dzīvoju Nīderlandē. Šovasar absolvēju Amsterdamas “DAS Theater” maģistra programmu. Mani darbi ir izrādīti “Frascati” teātrī (Nīderlande), festivālā “AUAwirleben” (Šveice), “Kanuti Gildi Saal” un “SAAL Biennaal” (Igaunija), festivālā “Homo Novus” (Latvija) u.c. Mana izrāde “Attālums starp mums” saņēma Latvijas Dejas balvu nominācijā “Gada izrāde 2022/2023”.

Dace Ignatova

Esmu scenogrāfe. Strādāju teātrī un kino. Savā radošajā praksē veidoju vizuāli stāstošas vides un telpas. Scenogrāfiju esmu studējusi sešus gadus Latvijas Mākslas akadēmijā un piecus no tiem aktīvi strādāju valsts un nevalstiskajos teātros par scenogrāfi, tāpat arī piedalos dažādos festivālos un kino projektos.

Mani interesē scenogrāfija kā dzīvs un mainīgs process. Viens no nozīmīgākajiem profesionālajiem notikumiem līdz šim ir dalība Prāgas Scenogrāfijas kvadriennālē, kur kopā ar mākslinieku apvienību “Grāfienes”, dzejnieku Kirilu Ēci un operatoru Dāvidu Smiltiņu radījām darbu “Ceļā”. Tā bija iespēja eksperimentēt un risināt būtiskus jautājumus par teātri un tā vizuālo valodu.

Mani īpaši saista notikumi, kuros satiekas dažādas disciplīnas. Iespējams, tieši tāpēc nozīmīga vieta manā dzīvē ir mūzikai – spēlēju čellu. Mūzika piešķir citādu ritmu vizuālajiem izteiksmes līdzekļiem, kurus izkopju, un padara daudzpusīgāku manu redzesloku.

Mūzika ir cieši saistīta arī ar manu darbu šajā festivālā. Klausāmirāde “Laika Zobs un klusuma mizotāji” ir mans maģistra darbs scenogrāfijā – mēģinājums sadzirdēt un sataustīt dzirdamā, nedzirdamā un redzamā, neredzamā savienojumus. Diplomdarbu veidoju bērnu un jauniešu auditorijai, kura manai iztēlei ļauj būt bezgalīgai un reizē – liek būt godīgai savā vizuālajā valodā.

HA

Jana Jacuka (Latvija)

04.09. 19:00–19:50

Ģertrūdes ielas teātris
Ģertrūdes iela 101a, Rīga
20 / 15 € (apmekle.lv/homonovus)

Angļu valodā
Nodrošināts tulkojums latviešu valodā

Ikdienas situācijās mūsu robežas bieži tiek pārkāptas, atstājot neziņā, kā reaģēt. Izrāde “HA” pēta smieklu performativitāti kā izbēgšanas mehānismu. Tā aicina un iedrošina uzticēties savām sajūtām kā leģitīmai uztveres formai. “HA” pēta balsi kā horeogrāfisku izteiksmes līdzekli. “HA” meklē veidus, kā balss var kļūt par ķermeņa pagarinājumu. “HA” rūc, kliec, šņāc un runā, ieelpojot, ļaujot valodai pārtapt par komunikāciju ārpus vārdiem.

Šī izrāde tapusi DAS Theatre maģistra programmas ietvaros ar finansiālu atbalstu no ATD–Aart Janszen fonda (Nīderlande) un Valsts kultūrkapitāla fonda (Latvija). Līdzproducents – Ģertrūdes ielas teātris (Latvija).

Laika Zobs un klusuma mizotāji

Dace Ignatova, Guna Zariņa, Kirils Ēcis un grupa “Alejas” (Latvija)

06.09., 07.09. 12:00–13:00, 15:00–16:00

Latvijas Nacionālā opera un balets
Aspazijas bulvāris 3, Rīga
15 / 10 € (apmekle.lv/homonovus)

Izrāde visai ģimenei
Latviešu valodā, bez subtitriem
Informācija par piekļūstamību: homonovus.lv/pieklustamiba

Skanīgs notikums Latvijas Nacionālās operas un baleta bēniņos, kas vērs uzmanību uz ikdienā neredzamu, taču būtisku tēlu – operas apkopēju. Parasti viņas darbs tiek pamanīts tikai tad, kad kaut kas nav kārtībā. Taču šajā izrādē apkopējai ir pašai sava simboliska skatuve, ko viņa radījusi no Laika Zoba sagrauztiem rekvizītiem, kostīmiem un dekorācijām. Telpa kļūst par dzīvu scenogrāfisku tēlu – darbnīcu, kur senas atmiņas, skaņas un priekšmeti saplūst jaunās nozīmēs.

Izrāde tapusi sadarbība ar VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”

7. septembris

KALVE Coffee Living Room
Krišjāņa Valdemāra iela 17A, Rīga

KALVE
COFFEE ROASTERS

13:00 Profesionāļu brančs

Iepazīšanās ar festivāla jaundarbu veidotājiem. Dalība ar iepriekšēju reģistrāciju “Homo Novus” profesionāļu programmā” šeit: ej.uz/HN25–profesionaliem.

Evarts Melnalksnis

Esmu mūzikas teātra dramaturgs un kurators. Kopš pusaudža gadiem man īpaši nozīmīgs bijis laikmetīgais teātris un skatuves māksla. Festivāla “Homo Novus” pieredze tajā bijusi izšķiroša, mainot manu teātra pasaules izpratni un skatījumu. Tikpat nozīmīga bija festivālā iesaistīto cilvēku un to mākslinieku iepazīšana, kuri viesojušies festivālā, – kā viņu mākslā, tā sarunās. Cilvēki, ar kuriem festivālā kopā esmu strādājis, mani ir iedvesmojuši un bijuši draugi – te noteikti jāpiemin Zane Kreicberga, ar kuru mani saistīja ciešas saiknes. Kopš atgriešanās Latvijā 2018. gadā pēc studijām Hamburgā esmu strādājis galvenokārt nevalstiskajos teātros, cenšoties izmēģināt dažādas laikmetīgā teātra stratēģijas. Visdažādāko žanru mūzikā balstīta dramaturģija visvairāk noteic manu darbu. Taču man saistoša ir arī performativitāte, pētniecībā un kolektīvā sadarbībā balstīts radišanas process, izvairīšanās no cēloņseku naratīva, tā vietā liekot kolāžu, eklektiku, dažādu balsu, reģistru un informācijas lauku saskaršanās. Ideja veidot izrādi “Ummis un lobēlija” nāca kā personisks impulss. Pēdējos gados nelielie ceļojumi uz ezeru Ummi kļuva par manas ikdienas regulāru sastāvdaļu kā stratēģiju, lai izrautos no mentālas pārslodzes un psiholoģiski smagiem brīžiem, ko sagādā eksistence vēlinā kapitālisma, neoliberalisma, patriarhālajos un koloniālisma apstākļos. Atrašanās Ummja tuvumā brīnumainā veidā ļāva sakārtot saplosīto iekšējo pasauli, lai es varētu turpināt strādāt ar vērtībām un cilvēkiem, kuriem ticu. Dabas trauslums, šī īpašā ekosistēma un mana iekšējā pasaule, kas tajā spoguļojas, kļuva par izrādes tēmu.

Linda Boļšakova

Esmu starpdisciplināra māksliniece, kura nodarbojas ar izpētē balstītu mākslu – instalācijām un performancēm. Mana ilgtermiņa pētniecība saistīta ar to, ko es saucu par termodinamisko reinkarnāciju. Šis jēdziens tiek izmantots gan fizikā, gan garīgās pasaules uzskatu skaidrojumā, lai aprakstītu dziļākas enerģētiskās saiknes. Es strādāju ar relacionalitāti jeb ideju, ka attiecības veido mūsu esības pamatstruktūru, un iztēlojos nākotnes scenārijus, kuros ir iespējama ilgtspējīgāka līdzaspastāvēšana. Mani darbi nav piesaistīti konkrētām objektam vai subjektam – tie ir rodami attiecībās starp tiem. Es apzinos dažādu materiālo iemiesojumu dzīvīgu un līdzvērtību – vai tas būtu cilvēkveidīgais, vai ārpus cilvēka esošais. Mani darbi visbiežāk ir skulpturāli, taču tā ir skulptūra, kas pieskaņota lietui mainīgajai būtībai; skulptūra, kas šajā ziņā vienmēr ir performance. Pēdējos gados man ir bijusi iespēja iedzīlīnāties Islandes ģeoloģiskajos procesos un Latvijas purvajos. Esmu Ķemeru Nacionālā parka rezidente jau otro gadu, un šī ir triļoģijas otrā izrāde, kurā šoreiz sadarbojos ar islandiešu horeogrāfi Rosu Omarsdotiru.

Pagājušajā gadā es vedu skatītājus uz purvu, lai iekustinātu pagātnes purva ķermeņus zem 8000 gadu biezā kūdras slāņa. Šogad mēs ar Rosu noskaņojamies uz nākotnes frekvencēm, kur purvs jau ir ienācis pilsētvidē.

Ummis un lobēlija

Evarts Melnalksnis, Katrīna Neiburga, Ernests Valts Cirčenis (Latvija)

05.09., 06.09., 07.09. 20:30–21:30
09.09. 11:00–12:00

“Spirits & Wine” telpas Andrejostas iela 5, Rīga Bez maksas (reģistrācija homonovus.lv)

Latviešu valodā, nodrošināts tulkojums angļu valodā

Eksperimentālā mūzikas teātra izrāde “Ummis un lobēlija” ir poētisks veltījums nevienlīdzīgajai pretstāvei starp dabas autonomiju un civilizācijas spiedienu. Tā vēsta arī par cilvēka psiholoģisko stāvokļu spoguļošanas dabas procesos, robežsituācijām, kurās nākas ielūkoties apziņas bezdibenī, un par cerību, kas kā trausls lobēlijas zieds reizēm iznirst un paceļas pāri tumšajām apziņas dziļēm.

Izrāde ir biedrību “Mākslas birojs” un “Latvijas Jaunā teātra institūts” sadarbības projekts. Tā tiek veidota ES programmas “Radošā Eiropa” projekta “The Big Green” rezidences ietvaros ar Laidu muižas rezidences, VVFoundation un Pāvilstas mākslinieku rezidences (PAIR). Valsts kultūrkapitāla fonda, Rīgas valstspilsētas pašvaldības un Sabiedrības integrācijas fonda finansētu atbalstu no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem un ar Kultūras ministrijas līdzfinansējumu. Darba tapšanas gaitā notiek sadarbība ar Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālo administrāciju.

Izpēlējot miglainās purva nākotnes

Linda Boļšakova (Latvija) sadarbībā ar Rosu Omarsdotiru (Islande)

05.09. 17:30–20:00
06.09.–10.09. 15:00–20:00
8.09. brīvdiena

Kultūrtelpa “Smilga” Eduarda Smilģa iela 34A, Rīga Bez maksas (reģistrācija homonovus.lv)

Līdzdalības audio izrāde aicina klausītāju sev līdzī nākotnē, kur cilvēki uztur daudz ciešākas attiecības ar ārpus cilvēka esošo dzīvo pasauli. Tā ļauj ikvienam pašam savā ķermenī pieredzēt purva nākotnes ritmus un mitoloģiskos slāņus. Nākotnes nojausmas caurvij mūsu attiecības ar dabu un tās procesiem šodien. Šis darbs ļauj ieklausīties nākotnes pasaules pulsējošajās frekvencēs, kad purvs ir ienācis pilsētā. Izrāde aicina atkāpties no ekstraktivismā balstītas loģikas un doties miglā, kur atklājas purvs kā patstāvīga būtne ar tai piemītošu gribu. Skaņu ainava ļauj iztēloties pasauli, kurā purvs vairs nav tikai tāls mitrājs, bet gan jūtīgs spēks, kas ieplūst pilsētā, ķermeņos un pat laikā.

Šis ir otrais darbs Lindas Boļšakovas triļoģijas sērijā, kas tapis ES programmas “Radošā Eiropa” projekta “The Big Green” rezidencē Ķemeru Nacionālajā parkā. Atbalstītajā darbā veidots ar ES programmas “Radošā Eiropa” atbalstu projekta “The Big Green” ietvaros ar Sabiedrības integrācijas fonda finansētu atbalstu no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem un Kultūras ministrijas līdzfinansējumu. Darba tapšanas gaitā ir notikusi sadarbība ar Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālo administrāciju. Īpašu pateicību izsakām Agnesei Balandīnai. Par izrādes saturu atbild biedrība “Latvijas Jaunā teātra institūts”.

Ne-konference

“The Big Green” ir 14 Eiropas vides aizsardzības, zinātnes un mākslas organizāciju veidota platforma, kas iestājas par kultūras un mākslas aktīvu lomu sociālo pārmaiņu veicināšanā. Tā aicina māksliniekus un pētniekus sadarboties jaunu, netradicionālu izteiksmes veidu meklēšanā, lai vairotu izpratni par ilgtspējīgu attīstību. Katru gadu vairāki “The Big Green” projekta partneri izvēlas vienu dabas elementu, par kuru mākslinieki dažādās valstīs tiek aicināti reflektēt, to pētīt un veidot jaundarbus. 2024. gada tēma bija “gaiss”, 2025. gadā – “augšne”, 2026. gada tēma būs “ūdens”. Cita projekta partneru veidota divu gadu programma “Pietiekamības skola” (“The School of Enough”) savieno mākslas un aktīvismas prakses, lai šķetinātu ekoloģiskus, politiskus, ekonomiskus un sociālus izaicinājumus un kopīgā domāšanas un radišanas procesā izolotu alternatīvas nepārtrauktajam ekonomiskās izaugsmes un tās radītās nevienlīdzības spiedienam. Reizi gadā viens no “The Big Green” partneriem rīko ne-konferenci – vairāku dienu starpdisciplināru notikumu, kurā satiekas projekta partneri, mākslinieki, pētnieki un skatītāji, lai sarunās, lekcijās, darbnīcās un performatīvās akcijās ļautu rasties jaunām zināšanu apmaiņas formām. Šogad tas ir festivāls “Homo Novus”.

9. septembris

13:30–18:00

Ekspedīcija uz Ummja ezeru Carnikavas pagastā ar izrādes “Ummis un lobēlija” autoru Evartu Melnalksni, hidrobioloģi Martu Dieviņu un botāniķi Uvi Suško Nepilnas stundas braucienā no Rīgas atrodas viens no pēdējiem Latvijā atlikušajiem dzidrā ūdens ezeriem – Ummis ar tur augšo izzūdošo sugu sarakstā ierakstīto lobēliju. Performatīvs stāstījums un lekcijas vilcienā un ceļā uz Ummi pievērsšas mūsu attiecībām ar izzūdošo. Ko mēs zaudējam ar katru sugu, kas izzūd? Vai izzušanai var pretoties?

Bez maksas Vietu skaits ierobežots Reģistrācija homonovus.lv Sākums un beigas: Rīgas dzelzceļa stacija Stacijas laukums 2, Rīga Angļu valodā

17:30–19:30

Dāvids Somlo (Ungārija) “Zariņa trauslā balansēšana” “Zariņa trauslā balansēšana” ir minimālisma kustību meditācijas prakse, kuras pamatā ir dziļš personisks pārdzīvojums. Tai aicināts pievienoties ikviens garāmģājējs. Vienkāršais uzdevums, mēģinot nobalansēt vienkāršu zariņu uz pirksta locītavas, kļūst par rotaļu, kas atklāj negaidītu saikni ar apkārtnējo vidi – vai tā būtu publiska telpa, mežs vai melnā kaste. Šajā trauslajā mīļiedarbībā rodas jautājums: kurš līdzsvaro kuru?

Bez maksas Stacijas laukums 2, Rīga Bez runāta teksta Vairāk: homonovus.lv/pieklustamiba

10. septembris

11:30–13:00

Filozofiska saruna vilcienā “Par laiku: saruna ceļā uz” ar vides filozofu Filipu Tapu un mākslinieci Lindu Boļšakovu Ainavu pētnieks un vides filozofs Filips Tapa sadarbībā ar Lindu Boļšakovu vedīs skatītājus ceļojumā uz Ķemeru purvu, kā pavadoni ņemot talkā laika jēdzienu un dažādās laika izpratnes. Filozofiska saruna, kas palīdz sagatavoties galamērķim, ja vien pēc tās jūs vēl ticēsiet, ka ceļojumam ir gals.

Bez maksas Vietu skaits ierobežots Reģistrācija homonovus.lv Angļu valodā

14:00–17:00

“Kūdrāju taisnīgums” darbnīcas Ķemeru purvā “Kūdrāju taisnīgums” (“Peatland Justice”) ir starptautiskā kolektīva “RE-PEAT” veidota mākslinieciska un izglītojoša programma ar mērķi mainīt tradicionālo negatīvo priekšstatu par mitrājiem kā par nederīgām, nekoptām teritorijām un tā vietā radīt jaunus naratīvus par to nozīmīgo vietu ekoloģijā un kultūrā. Ķemeru purvā notiks divas “Kūdrāju taisnīgums” darbnīcas interesentiem ar un bez priekšzināšanām. Darbnīca “Purva skaņu izpēte” aicinās dalībniekus iegrimt dziļās klausīšanās pasaulē, ierakstīt purvā sastopamās skaņas un veidot kopīgu skaņu ainavu, kamēr “Planētārā darbnīca” pievērsīsies purvu globālajai nozīmei dziļākā laika un telpas perspektīvā ne tikai ekoloģiskā, bet arī politiskā un kultūras izpratnē, dalībniekiem kopā radot jaunu stāstījumu.

Bez maksas Vietu skaits ierobežots Reģistrācija homonovus.lv Angļu un latviešu valodā Ģērbties piemēroti pārgājienam pa purva laipu, līdzī ņemt uzskoda un ūdeni piknika pauzei

11. septembris

9:30–11:30

Lielā zaļā tīklošanās Eiropas sadarbības projekta “The Big Green” un vietējo mākslinieku, pētnieku un ekspertu tikšanās un saruna par praksēm un iespējām mākslas, zinātnes, tehnoloģiju, filozofijas un citu jomu sadarbībā klimata krīzes laikmetā.

Bez maksas Vietu skaits ierobežots Reģistrācija homonovus.lv Kalve Coffee living room Krišjāņa Valdemāra iela 17A, Rīga Angļu valodā

14:00–17:00

“Kūdrāju taisnīgums” darbnīcas Ķemeru purvā

Klimata kora zibakcija Īsā apdziedāšanas zibakcijā koris dosies uz tām vietām Rīgā, kas nodara tīšu kaitējumu videi, un tām, kur daba izrāda skaudru pretestību. Klimata korī satiekas cilvēki, kam nav vienaldzīga Latvijas mežu pārmērīgā izciršana, mitrāju nevajadzīga nosusināšana, dzīvotņu un sugu mērķtiecīga iznīcināšana, valsts likumdošanas maiņšana un sabiedrības maldināšana ātras peļņas vārdā. Stāsts par Latviju kā vienu no zaļākajām valstīm Eiropā ir mīts, kuram sen vairs nav pamata.

Dažādās Rīgas vietās Aicinām sekot līdzī informācijai “Homo Novus” sociālo tīklu kontos

18:00–19:30

Mitrāja diena Torņakalna mitrājs, medijos nosaukts arī par “nejaušu, īslaicīgu dabas oāzi”, ir ne tikai atklājis saspīlējumus dabas aizsardzības un teritorijas attīstības speciālistu starpā, bet arī izaicinājis sabiedrībā esošo izpratni par to, kādām jāizskatās un kur jāatrodas bioloģiski nozīmīgām teritorijām. Turklāt aktualizējis jautājumu, kā runāt par šādu teritoriju esamību, atbildību par tām un to nozīmi ‘vairāk nekā cilvēkam’ (*more-than-human* – angļu val.), ņemot vērā vietas attīstības ieceres. Torņakalna mitrājam festivāla programmā tiks veltīti divi notikumi – īss klimata kora dziedājums, kā arī vides aizsardzības un izglītības organizācijas “Zaļā brīvība” un Latvijas Universitātes ūdeņu kultūru projekta veidota tiešsaistes domapmaiņa “Mitrāja stāsti”, kurā ar savu pieredzi, zināšanām un novērojumiem dalīsies mitrāja draugi un pētnieki un kur savu dalību aicināts pieieikt ikviens interesents.

Bez maksas Torņakalna mitrājs Vieta tiks precizēta (homonovus.lv)

Klimata kora zibakcija

Skatīt 11. septembra ierakstu

Interesanti fakti par Baltijas un Balkānu valstīm

Faktu izlasi sastādījis viens no izrādes veidotājiem – Ēro Epners	
1	Melānija Trampa (100% slovēniete) ir Donalda Trampa sieva. Anna Maria Torva (50% igauņiete) bija Ruperta Mērdoka sieva.
2	Kad Donalds Tramps 2018. gadā tikās ar Baltijas valstu prezidentiem, viņš kļuva ļoti dusmīgs, ka tās 1990. gados uzsāka karus, kas noveda pie Dienvidslāvijas sabrukuma.
3	Juhans Ulfsaks bija aktieris teātrī “Von Krahļ”. Pašlaik tiek uzņemta filma par “Von Krahļ” teātri. Filmas režisore ir Marianne Korvere. Mariannes Korveres brālis tirgo zeķes Slovēnijā.
4	2025. gadā Igaunijā dzīvoja 50 slovēņi. Tas ir par diviem slovēņiem mazāk nekā 2024. gadā. No 50 slovēņiem 31 ir vīrietis un 19 – sievietes.
5	2024. gadā Slovēnijā dzīvoja 30 igauņi. No 30 igauņiem 15 ir vīrieši un 15 – sievietes.
6	Kopumā 80 igauņi vai slovēņi nedzīvo tur, kur viņiem jādzīvo. Iemesli nav zināmi. Visticamāk, mīlestības dēļ.
7	Slavenākā slovēņu sieviešu sportiste ir Janja Garnbreta. Viņai patīk kāpt uz lietām. Slavenākā igauņu sieviešu sportiste ir Kristina Leta. Viņai patīk mētāt lietas.

Interesants fakts

Primožs Bezjaks, Ēro Epners, Branko Jordans, Marts Kangro, Katarina Stegnara, Juhans Ulfsaks (Slovēnija, Igaunija)

09.09. 19:00–20:30

10.09. 16:00–17:30, 19:00–20:30

Kultūras pils “Ziemeļblāzma”

Ziemeļblāzmas iela 36, Rīga

20 / 15 € (apmekle.lv/homonovus)

Angļu valodā bez subtitriem

Improvizētas daļas, dzīvā viktorina

legādājoties biļeti, lūdzam informēt festivāla komandu, ja nepieciešams zīmju tulkojums, rakstot e–pastu uz info@theatre.lv

“Interesants fakts” ir kopražojuma izrāde, ko veidojuši trīs starptautiski pazīstami Slovēnijas mākslinieki (Primožs Bezjaks, Katarina Stegnara, Branko Jordans) un trīs labi zināmi izrāžu veidotāji no Igaunijas (Ēro Epners, Marts Kangro, Juhans Ulfsaks). Viņi prasmīgi risina nacionālās identitātes jautājumu, kopīgiem spēkiem cenšoties atklāt, kas viņus saista. Valsts mēroga katastrofas, prāta spēles un valstiski nozīmīgi notikumi? Nacionālās atmiņas veidošana ir politisks mīnu lauks, taču mākslai – īsta dārgumu lāde. Stāsts nomaina stāstu, interesanti fakti virknējas cits pēc cita, līdz nonākam faktu viesulī, kas pārāug vētrā, – tur fakti vairs neko nenožīmē, un tur sacenšas tikai stāsti. Kurš no tiem piesaistīs mūsu uzmanību, un kurš zaudēs sacīkstē ar nepārvaramo tieksmi ieskatīties ekrānā, kur jautro faktu ir bez gala?

Valmiermuiža × Homo Novus

Vai šis vispār ir teātris?

Festivāla jubilejas dzēriens – stāsts par kvalitāti, izcilību un nerimstošu vēlmi uzdot īstos jautājumus. Veltījums īpašai draudzībai un dzīvākajai no mākslām – teātrim.

No 1. līdz 14. septembrim, uzrādot festivāla biļeti vai aproci, Valmiermuižas alus vēstniecībās Rīgā – Aristida Briāna ielā 9a un Āgenskalna tirgū – tevi gaida īpašs pārsteigums!

PĀRBŪVES

Latvijas Mākslas akadēmijas scenogrāfijas studenti

Mākslinieki: Patrīcija Amoliņa, Esmeralda Usas, Jānis Platačs, Emīls Jansons, Anniņa Zemīte

Kurators: Mārtiņš Kalseris (Latvijas Mākslas akadēmija)

Producents: biedrība “Latvijas Jaunā teātra institūts”, festivāls “Homo Novus”

UZZINI VAIRĀK HOMONOVUS.LV

Taipus durvīm I, II, III

Anniņa Zemīte

Kas slēpjas, dzīvo, notiek vai nenotiek aiz durvīm? Šis mākslas notikums piedāvā iespēju pārkāpt pāri ikdienas mazo ziņkārību cenzūras robežām. Mūri, aiz kuriem rit dzīve un risinās notikumi, kam ikdienā ejam garām, par tiem pat nenojaušot, izzūd. Durvis atveras, un garāmgājējs kļūst par liecinieku privātiem piedzīvojumiem, pieredzei un emocijām. Darba iecerī rosinājis autores paradums vakaros vērot izgaismotos mājoķļu logus, kur redzētais vai tikai nojaušamais sniedz nebeidzamu iedvesmu iztēlei. Darbs uzbūvē privātas dzīves telpas, kas ļauj skatītājam ielūkoties aiz durvīm esošajos stāstos.

Tas tūlīt notiks

Patrīcija Amoliņa

Vides objekts “Tas tūlīt notiks” aplūko īso un gandrīz netveramo mirkli starp vēl gaidāmu un jau aizritējušu notikumu. Tā idejas pamatā ir teorija par Saules mūža beigām. Reiz Saule, tāpat kā citas zvaigznes, kļūs par sarkano milzi un izpletīsies, apriņķojot vairumu Saules sistēmas planētu, turklāt tas notiks acumirklī. Objekts sastāv no divām šķietami patstāvīgām daļām, bet tā tuvumā ir īpaša vieta, no kuras raugoties abas daļas apvienojas. “Tas tūlīt notiks” ļauj skatītājam uzķavēties brīdī, kas pastāv starp “pirms” un “pēc” – brīdī, kas realitātē ir pārāk īss, lai to pamanītu.

Trīs gudrie

Esmeralda Usas

Darbs reflektē par bērnības rotālīgumu, pieaugšanu un pilsētvides uztveri kā dzīvu organismu. Laternas simbolizē trīs attīstības posmus – bērnību, pusaudža gadus un pieaugušo dzīvi. Morzes koda gaismas spēle nevis nodod konkrētu vēstījumu, bet gan rada noslēpumainu sarunu, kurā pilsētas gaismas pārtop par tēliem ar savu raksturu. Instalācija izceļ spēles nozīmi publiskajā telpā – rotaļa nav tikai bērnu privilēģija, bet arī pieaugušo ceļš uz brīvību, ironiju un empātiju. Darba dramaturģijas līdzautore Anna Dvinska.

Meklējot mājas

Jānis Platačs

Vējš maina zemes seju – lauž vecos kokus, dodot vietu jaunajiem. Ūdens aizskalo veco un ļauj atdzimt jaunām asinīm dzīslās. Arī vecās mājas brūk, atstājot drupas, kas kļūst par pamatu nākotnei. Šajās drupās daži cilvēki meklē patvērumu. Bet tās nav mājas. Aiz kritušo koku zariem un drupu paliekām ir vieta – atskurbtuve. Pieturpunkts, kur atkal iespējams sajūst sevi. Telpa, kas atgādina: cilvēks ir daļa no dabas – un tāpēc nemitīgi mainīgs. Šī pārmaiņu pieredze ir būtiska. Tikai caur to rodas vēlme turpināt ceļu, turpināt meklēt mājas. Un varbūt tās arī atrast.

Imantas ceļš

Emīls Jansons

Izstāde “Imantas ceļš” vēsta par pazudušo Imantu – no kurienes viņa nāk, kā nokļūva šeit un kā viņu pamanīt pilsētā. Apmeklētāji aicināti atklāt Imantas atmiņas, klātbūtnes pēdas un noslēpumus, kas ierakstīti apkāmes ēkās, ielās un ikdienas gaitās. Imantas stāsts atklāj, ka šī spēcīgā apkaime patiesībā sevī glabā trauslumu, iztēli, pagātni un tagadni. Tā ir iespēja ieraudzīt Imantu no jauna – vietās, kur viņa varētu būt, bet kuras bieži vien paliek nepamanītas, ļaujot pilsētai atklāt savus vēl neatklātos stāstus.

Baigas Beigas

Patrīcija Amoliņa

Vides objekts “Baigas Beigas” ietver paradoksu – ceļa beigas, kas atrodas tā vidū. Ar to ir lemts sastapties nejausi un negaidīti, mērojot ceļu, pa kuru ved ikdienišķi pienākumi. Tad pavisam pēkšņi viss, ko redzējāt pirms un ko pamanīsit pēc “Baigām Beigām”, savijas stāstā par likteņa līkločiem un izšķirošām izvēlēm, kas vēl sagaida.

12

13

Pagriežam spoguļi pret sevi

Mums ir patiens prieks šogad Daugavpils programmā kā goda viesi līdzās citiem māksliniekiem iekļaut arī pasaulē labi pazīstamo bulgāru performeru un dziedātāju Ivo Dimčevu ar viņa izrādi “Selfiju koncerts”. Tā ir interaktīva muzikāla uzstāšanās, kas parasti notiek muzeja kontekstā. “Selfijs nav tikai par mani, tas daudz vairāk ir par mums,” saka izrādes autors, aicinot ikvienu pagriezt tālruņa spoguļkameru pret sevi pašu un filmēt, straumēt un svinēt to, kas mēs esam. Kā festivāla organizatori mēs nespējam iedomāties vienojošāku sabiedrības žestu.

“Dimčeva tēls uz skatuves mainās no rokmūzikas zvaigznes līdz “primadonnai”. Viņš izrauj jums sirdi, nolaiza to un izved jūs uz deju kluba grīdas. Dimčeva balss meistarīgais izpildījums spēj aizkustināt pat visaukstākās radības.”

Ivo Dimčevs ir Bulgārijā dzimis teātra režisors, horeogrāfs, vizuālais mākslinieks, dziedātājs un dziesmu autors, kā arī kvīru aktivists. Viņš ir pazīstams ar savām radikālajām darbībām uz skatuves un prasīgumu pret skatītājiem, kā arī priekšnesumiem, kuros apvienojas burliska, ķermeņa māksla, Vīnes akcionisms un dadaisms. Dimčeva darbi ir krāšņs un galējs performanču mākslas, dejas, teātra, mūzikas, glezniecības un fotogrāfijas sajaukums. Tāpat daudzi joprojām nespēj aizmirst viņa leģendāro uzstāšanos šovā “The X Factor UK”. Dimčevs ir iestudējis vairāk nekā 40 izrādes, kas saņēmušas daudzus

Savu trīsdesmit gadu jubileju Starptautiskais laikmetīgā teātra festivāls “Homo Novus” vēlas atzīmēt ar drosmīgu un daudzveidīgai publikai saistošu programmu. Mūsu festivāls ir radies 1995. gadā, politiski saspringtā laikā, kad teātra māksla Latvijā un visā Austrumeiropā piedzīvoja paradigmas maiņu, bet festivāla dzimtene ir Daugavpils – multikulturāla un daudzšķautņaina pilsēta ar sašķeltām sabiedrības vērtībām, kura vienlaikus spējusi kalpot kā platforma novatoriskai, rosinošai mākslai, kas liek domāt un just. Radījusi augsni festivālam, kas iestājas par demokrātiju, tiesībām būt pašam, tiesībām uz individuālo brīvību un vienlīdzību.

Tāpēc aicinām festivāla publiku no Rīgas un visas Latvijas, kā arī, protams, starptautiskos viesus 13. septembrī kāpt rīta vilcienā un doties ceļojumā uz Latvijas dienvidaustrumiem, lai stiprinātu draudzības saiknes ar Daugavpils viesmīlīgajām, aktīvajām un progresīvajām kopienām, kurām bieži vien trūkst atbalsta no domubiedriem galvaspilsētā. Mēs vēlamies nosvinēt neatkarīgās skatuves mākslas 30 gadus kopā ar dažādajām radošajām paaudzēm, kas uzaugušas neatkarīgā valstī līdztekus festivālam, kuram arī bijusi sava vieta šīs kultūras un sabiedrības ainavas veidošanā.

starptautiskus dejas un teātra apbalvojumus un bijušas skatāmas daudzās Eiropas, Dienvidamerikas, Ziemeļamerikas un Āzijas valstīs.

Dimčeva koncertu priekšnesumos izskan gan bulgāru tautas mūzika, gan šlāgeri – labākais no Austrumu un Rietumu pasaules ietekmēm. Viņš plūdeni apvieno augstos un zemos žanrus – no kabarē līdz operai, no romantiskiem blūziem līdz tehno – vienotā, pacilājošā un provocējošā priekšnesumā. Dimčeva balss neatstāj skatītājus vienaldzīgus, vienlaikus paliekot dzejas pierobežā un saglabājot nevainojamu melo-dijas un ritma līdzsvaru. Turklāt viņš ir mākslinieks un aktivists, kurš atklāti pauž savu kvīra identitāti, būdams no valsts, kurā kvīru tiesības joprojām ir apdraudētas.

Dimčevs ir Bulgārijas “Humarts Foundation” dibinātājs un vadītājs. 2009. gadā pēc maģistra studijām skatuves mākslā Amsterdamas DAS viņš Briselē atvēra skatuves mākslas telpu “Volksroom”, kurā tiek prezentēti jaunu starptautisko mākslinieku darbi. 2014. gadā viņš Sofijā, Bulgārijā, atvēra “MOZEI” – neatkarīgu telpu laikmetīgās mākslas un mūzikas prezentēšanai. Papildus mākslinieciskajam darbam Dimčevs pasniedz meistarklases Nacionālajā teātra akadēmijā Budapeštā, Beļģijas Karaliskajā dejas konservatorijā, Mākslas augstskolā Bernē, Amsterdamas Mākslas universitātē, “DanceWeb” Vinē un citur. ■

“Homo Novus” Daugavpils programma tiek īstenota sadarbībā ar “British Council” pārstāvniecību Latvijā.

Jau 30 gadus “Homo Novus” ir festivāls, kas izaicina priekšstatus par laikmetīgo teātri un veido radošo dialogu starptautiskā mērogā. “British Council” ir bijis prieks būt daļai no tā – esam atbalstījuši sadarbību starp Apvienotās Karalistes un Latvijas teātra profesionāļiem un izrādes, kas aicina iziet ārpus ierastajām kultūrvietām, uzrunā jaunas auditorijas un pievēršas sabiedrībai nozīmīgām tēmām. Tāpēc man ir īpašs gandarījums, ka jubilejas gadā festivāls turpinās veidot dialogu ar skatītājiem Daugavpilī, pilsētā radot dzīvu, daudzveidīgu un iedvesmojošu laikmetīgās kultūras pieredzi.

ZANE MATEŠOVIČA

“British Council” pārstāvniecības Latvijā vadītāja

Kas ir kas Daugavpils programmā?

Pilsētvides spēle “Hi!Story”

Organizācija “New East”

Organizācija “New East” piedāvā īpaši festivālam “Homo Novus” radītu interaktīvu pastaigu spēles formātā “Hi!Story”, kuras laikā dalībnieki dodas patstāvīgā maršrutā pa Rīgas ielu un tās apkārtni, sastopot dzīvus stāstniekus noteiktos punktos maršrutā. Šī nav ierastā ekskursija ar gidu – tā ir iespēja ienirt vēsturē caur dzīviem cilvēku stāstiem, sastopoties ar Latgales un Daugavpils vēsturi un mūsdienu realitāti. Katrā pieturā atklājas kāds maz zināms vēsturisks notikums, spilgta personība vai vietējais stāsts, kas joprojām dzīvo pilsētas ielās un atmiņās.

Organizācija “New East” aizsākās 2016. gadā ar mērķi mainīt reģiona kultūras vidi un vizuālo tēlu. “Mēs sākam ar vietējiem pasākumiem un pieredzes apmaiņu ar partneriem citās valstīs. Šodien mūsu darbība sniedzas pāri reģiona un valsts robežām. Attīstām četras galvenās jomas – nevalstisko kultūru, neformālo izglītību, mediju telpu un sabiedrības iesaistes iniciatīvas. Mūsu mērķis ir veicināt pieejamu un mūsdienīgu izglītību Austrumeiropā, stiprināt sabiedrisko līdzdalību un radīt pozitīvas pārmaiņas kultūras telpā pēcpadomju reģionā.”

Visu atlikušo mūžu

Džo Fonga, Džordžs Oranžs (Apvienotā Karaliste)

Izrāde “Visu atlikušo mūžu” piedāvā krietnu devu dejas, teātra, cirka, spēļu un, cerams, arī cerības. Šajā dzīvības un nāves kabarē divi padzīvojuši aktieri ļaujas raibu raibam, impulsīvam un nenovēršamam dzīves norietam. Džo ir dejotāja gados, bet Džordžs – vecs klauns. Viņi ir starptautiski atzīti mākslinieki, kas pa abiem kopā uz skatuves aizvadījuši vairāk nekā 100 gadus. Ņemot talkā publikas iemīļoto dziesmu izlasi, žūksni loterijas biļešu un šķipsniņu videi draudzīga optimisma, viņi rada prieka, svinīguma un smieklu pilnu izrādi.

“Cīņa ir reāla. Šis ir beigu sākums. Taču mēs joprojām esam šeit.”

Par māksliniekiem

Džo Fonga ir nopelniem bagāta dejas māksliniece, kas veido arī dzīvās mākslas performances, strādā teātros, kino un operās. Viņa ir sadarbojusies ar tādām starptautiski atzītām dejas kompānijām kā “DV8 Physical Theatre”, “Rosas”, “Rambert Dance Company”, Nacionālo teātri Londonā u.c. Džo veido notikumus, kas vieno cilvēkus, – viņas radošajā darbā būtiska ir piederības sajūtas radīšana un kopienas veidošana. Džordžs Oranžs ir cirka un teātra mākslinieks, fiziskā un politiskā ielu teātra meistars, bijis reklāmas pasākumu animators un dragkvīns, izveidojis savu kabarē, bet pāri visam un bez jebkādam šaubām – viņš ir klauns! Uzaudzis ASV, viņš devās uz Meksiku un Eiropu, lai apgūtu cirka prasmes. 2009. gadā Džordžs radīja savu solo brīvdabas virves staigāšanas izrādi “Man on the Moon”, kuru, par spīti ārstu ieteikumiem, izpilda joprojām. Džordža mākslinieciskais uzstādjums ir sekot neveiksmei, līdz tā noved pie panākumiem – pagaidām tas izdodas lieliski!

Varas spēle

Andrea Miltnerova, Jans Komareks (Čehija)

“Varas spēle” ir drosmīga, atklāta un provokatīva fiziskā teātra izrāde, kas veltīta mani-pulācijām un varas ļaunprātīgai izmantošanai. Vai tā ir bezrūpīga vai nopietna? Reāla vai sirreāla? Absurda vai racionāla? Tumsā telpā, kur iespīd vien šaura gaismas strēle, cīnās divi iznesīgi vecuki uzvalkos. Viņu saraustītās kustības brīžiem šķiet nopietnas, brīžiem – komiskas vai satīriskas. Ar savādu spēļu un asociāciju palīdzību viņi parāda, kā klusējoša pakļaušanās varas struktūru ietekmei pamazām atņem mums kontroli pār pašu dzīvi. Autori šo darbu veidojuši, jūtot personīgu nepieciešamību reaģēt uz dezinformāciju par *Covid-19*, klimata pārmaiņām un karu Ukrainā.

Par māksliniekiem

Jans Komareks ir režisors, gaismu un skaņas mākslinieks. Karjeras sākumā Čehoslovākijā strādājis gadījuma darbus, vienlaikus saglabājot interesi par mūziku un gleznošanu. Vēlāk viņš emigrēja uz Toronto, Kanādā, kur izveidoja “Sound Image Theatre” un radīja izrādes, kurās liela nozīme bija kustībai, dzīvajai mūzikai un gaismu noformējumam. Andrea Miltnerova ir dejotāja un horeogrāfe, kura dzimusi Londonā Čehu vecākiem. Viņa atteicās no sinoloģijas studijām un izlēma par labu profesionālas dejotājas karjerai. Miltnerova pārcēlās uz Prāgu, kur pievienojās Čehijas Nacionālajam baletam, vēlāk specializējās baroka un laikmetīgajā dejā. Mākslinieku duets sadarbojas jau piecpadsmit gadus. Savā radošajā darbā viņi ir instinktīvi radošu piedzīvojumu meklētāji, estēti, kā arī perfekcionisti, kuri tiecas pēc neiespējamā. Viņu darbiem piemīt mazliet nostalgijas un šķipsna izsmalcinātības. Viņu darbos kustība, gaisma un skaņa ir nedalāmi elementi, kas tiek radīti vienlaikus.

Selfiju koncerts

Ivo Dimčevs (Bulgārija)

“Selfijs ir horeogrāfija, selfijs ir skulptūra, selfijs ir traģēdija, selfijs ir mīlestība. Selfijs nav tikai par mani, tas daudz vairāk ir par mums.” – Ivo Dimčevs

Pazīstamais bulgāru mūziķis ir skatuves mākslinieks Ivo Dimčevs uzstājas tikai tad, kad skatītāji viņam līdzās uzņem pašbildes jeb selfijus. Šis nosacījums kļūst par kopīgu un jautru pašdramatizācijas spēli. Teicams muzikālais izpildījums, izteiksmīga žestikulācija – katra Ivo uzstāšanās ir improvizēta un neatkārtojama.

13.09. 11:00–11:45
Ekskursijas sākums:
Daugavpils dzelzceļa stacija
Stacijas iela 44, Daugavpils
Bez maksas
Latviešu valodā

12.09. 18:00–19:20
13.09. 18:00–19:20
Kultūrvietā “V13”
Vienības iela 13, Daugavpils
10 / 7 € (apmekle.lv/homonovus)
Angļu valodā ar subtitriem
latviešu valodā

13.09. 14:00–14:45
Daugavpils teātris
Rīgas iela 22a, Daugavpils
15 / 10 € (apmekle.lv/homonovus)
Bez runāta teksta

13.09. 21:00–22:00
Daugavpils Dizaina un mākslas
vidusskola “Saules skola”
Saules iela 8 (ieeja no Muzeja ielas)
15 / 10 € (apmekle.lv/homonovus)
Angļu valodā (koncerts, improvizētā
daļa saprotama bez tulkojuma)
Koncertā sēdvietas nav paredzētas
Ir pieejami dažī krēslī

24 stundas Daugavpilī

13.

septembris

7:00	Pulcēšanās. Vilciena atiešanas laiks 7:31, brauciena ilgums 3,5 stundas. Vilcienā paredzēti performatīvi literāro oriģināldarbu lasījumi sadarbībā ar žurnālu “Strāva” par tēmu – aizliegtais.	Rīgas dzelzceļa stacijas 1. perons
11:00	Izzinoša ekskursija “Hi!Story” Iepazīsti Latgalē dzimušās personības un šodienas varoņus kopā ar organizāciju “New East”	Ekskursijas sākums Daugavpils dzelzceļa stacijā
14:00	Izrāde “Varas spēle” Andrea Miltnerova, Jans Komareks (Čehija)	Daugavpils teātris
15:00	Festivāla svētku tosts Svinības un sarunas ar pirmā festivāla veidotājiem un šodienas Daugavpils kultūras dzīves veidotājiem	Vieta tiks precizēta (homonovus.lv)
18:00	Izrāde “Visu atlikušo mūžu” ar kopīgām dejām, cirku un spēlēm Džo Fonga, Džordžs Oranžs (Apvienotā Karaliste)	Kultūrvietā “V13”
21:00	Selfiju koncerts Ivo Dimčevs (Bulgārija)	Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola “Saules skola”
23:00	Uzgaidāmajā telpā. Nakts performance ar tekstu grupu “Orbīta” Semjons Haņins, Staņislavs Judins, Vladimirs Svetlovs, Sergejs Timofejevs (Latvija)	Daugavpils dzelzceļa stacija
3:40	Izturīgāko festivāla publikas viesu kopīgais brauciens uz Rīgu ar nakts vilcienu 14. septembra rītā (iespējamās nakts dejas)	Daugavpils dzelzceļa stacija

Laikmetīgajai dejai Latvijā – 30!

Intervija ar Latvijas Dejas informācijas centra vadītāju Intu Balodi

Kas ir “Aerowaves”?

Tā ir starptautiska dejas platforma, kuru iekāro daudzi Eiropas mākslinieki. Dzirdam, kā visi tikai sūta savus pieteikumus un pārdzīvo, ka neiekļūst. “Aerowaves” ir ietekmīgākā dejas platforma *emerging* jeb uzlecošajiem māksliniekiem, kas iedod tādu kā trampīna sajūtu.

Atlases arhitektūra ir balstīta uz visu dalībvalstu kuratoru kopīgu lēmumu. Katru gadu no aptuveni 700 pieteikumiem tiek izvēlēti 20 daudzsolosākie darbi, kuri tiek izrādīti kopīgi kūrētajā festivālā “Spring Forward”. Uz šo festivālu ierodas arī potenciālie producenti un programmu kuratori no visas Eiropas un arī ārpus tās. Dažiem māksliniekiem pēc tam karjera mēdz attīstīties ļoti strauji, bet ne visiem. Lēmums top kā dažādu dalībvalstu viedokļu summa – katrai valstij ir viena balss. Ja valsti ir vairākas organizācijas, tās savstarpēji vienojas par to, kā veidos savu top desmit. Pirmā vieta saņem trīs punktus, trīs otrās vietas saņem divus punktus, bet pārējie – pa vienam punktam.

Tā ir pamatīgā shēma. Daudzi darbi vispirms jānoskatās videoformātā. Klātienē partneri skatās katras valsts pirmo izvēli un vēl apmēram 40 darbus, kurus augstu novērtējušas vairākas partneru grupas. Triju dienu sapulces nobeigumā ikviens partneris var pievērst kopējai uzmanībai jebkuru darbu no visiem pieteiktajiem, tā nodrošinot, ka nevienš ievēribas cienīgs darbs “neizkrit no ratpakajas”.

Cik sen Latvijas Dejas informācijas centrs ir daļa no “Aerowaves” tīklā?

LDIC tika izveidots 2017. gadā, un jau pirmajā darbības gadā mūs aicināja kļūt par partneri “Aerowaves” tīklā. Pirms tam tādi darbojās Latvijas Jaunā teātra institūts un producente Laura Stašāne.

Kādas tendences esi novērojusi pieteiktajos darbos pēdējos gados?

Tas ir sarežģīts jautājums, jo pieteikumi ir ļoti dažādi un katram vērtētājam sanāk noskatīties apmēram 80–100 darbu. Lielākajā daļā pieteikto izrāžu primārais izteiksmes līdzeklis ir kustība un horeogrāfija. Performances un izteikti konceptuāls vēstījums vairs nav priekšplānā. Un, protams, katru gadu ir jociņi par tendencēm. Šogad, piemēram, daudziem bija virves, arī Latvijas pārstāvim Artūram Nīgalim. Bija arī sarkanās gaismas, kādu gadu vairāk redz etnogrāfiskās dejas elementus, citu – hiphopa kultūras ietekmi.

Cik kvalificētam jābūt, lai pieteiktu darbu vērtēšanai “Aerowaves”?

Pieteikties var profesionāli horeogrāfi, kuriem profesionālajā aprītē nav vairāk par 3–5 darbiem. Bet vienmēr ir jautājums – ko saprotam ar “apriti”? Vai tā ir starptautiskā vai Eiropas mēroga aprīte, vai arī vietējā? Var gadīties, ka mākslinieks jau 20 gadus strādā Latvijā, bet joprojām nav nonācis plašākā redzeslokā. Tāpat ir mākslinieki, kuri iesūta jau atzinību guvušus darbus, jo tik un tā vēlas iekļūt šajā izlasē. Tā ir arī stratēģiska izvēle – pat ja darbs neiekļūs fināla divdesmitniekā, to redzēs 46 partneri no 34 valstīm. Bet, jā, var pieteikties ar darbu, kura ilgums ir līdz 40 minūtēm, viegli tūrējams, tapis un izrādīts profesionālā kontekstā. Tādā ziņā studentu darbi neder, taču, ja darbs turpina “dzīvot” pēc absolvēšanas, tas tomēr kvalificējas.

Un kam tu dod savus trīs punktus?

Ļoti dažādi. Agrāk lēmums bija jāpieņem klātienes tikšanās laikā, un tas arī bija tavs gala lēmums. Tas, ko tu tur redzi, ir tikai aptuveni piecu minūšu fragments no katras izrādes. Nav iespējams noskatīties darbu pilnā garumā, tāpēc reizēm gadās, ka izrāde kā veselums sniedz citu priekšstatu. Tagad sistēma ir mainījusies – vēl divas nedēļas pēc sanāksmes visi var mājās pārskatīt un pārvērtēt savus balsojumus.

Man šķiet, ja jāizvēlas desmitnieks, ir grūti iztikt bez “politiskā aspekta”. Skaties gan uz dzimumu līdzsvaru, gan uz tematiku un pieeju. Tajās piecās minūtēs sagaidi arī izpildītāja harismu, kas var dažādos veidos izpausties. Ja no mana desmitnieka gala izlasē iekļūst divi vai trīs, tas jau ir daudz! Domāju, ka tā ir visiem – galarezultāts vienmēr ir kāds vidējais viedoklis. Daudzi no partneriem paši ir lielu festivālu pārstāvji, kuri, tāpat kā mēs no 2025. gada, ir tā saucamie “prezentējošie partneri”, kuri izrāda šos darbus. Tāpēc neizbēgami sanāk skatīties arī no praktiskās puses – kuri darbi der tavam festivālam. Es, piemēram, dodu priekšroku mazā formāta darbiem, kurus varu atļauties atvest uz Latviju. Savukārt kāds, teiksim, Romas festivāls ar daudz lielāku budžetu un lielākām telpām meklē pavisam ko citu – lielāku mērogu, vairāk cilvēku uz skatuves. Droši vien tāpēc arī tika mainīts princips – prezentējošie partneri saviem festivāliem var izvēlēties apmēram no as- toņdesmit darbiem, kurus visi ir redzējuši. Tādā ziņā ir kļuvis vieglāk – izvēles vairs nav tik tendenciozas, proti, ka vērtētājs izvēlētos izrādes tieši savam festivālam.

Un kā līdz šim veicies Latvijas māksliniekiem šajā “sacensībā”?

Šogad pirmo reizi Artūrs Nīgalis ar izrādi “Silueta burti” ir iekļuvis divdesmitniekā.

Artūrs Nīgalis

Un tas trekniem burtiem izcelts arī “Aerowaves” mājasla-pā. It kā ne tikai mēs, bet visa platforma to būtu gaidījusi. Viņiem jau no Eiropas Komisijas arī ir spiediens paplašināt pārstāvēto valstu tīklu. Igaunija jau agrāk ir bijusi pārstāvēta platformā, piemēram, tas pats Marts Kangro 2002. gadā (viņš šogad piedalās festivālā “Homo Novus” ar izrādi “Interesants fakts” – red.). Lietuvieši ir bijuši pārstāvēti vairākkārt. Bet mākslinieki no Latvijas bieži ir bijuši ļoti tuvu iekļūšanai divdesmitniekā, tomēr tā paliek tikai kā iekšējā informācija, kurš darbs ir pamanīts. Annas Novikovas un Rūtas Pūces “Divotne” pirms dažiem gadiem tika iekļauta “Aerowaves” žurnāla “Springback Magazine” sadaļā “40 winks”. Arī Alises Bokālderdes darbs “Manu acu tulkojums” palika uzreiz aiz strīpas šim divdesmitniekam. Un leģendārais “Aerowaves” direktors Džons Ašfords, kurš diemžēl jau divies mūžībā, tieši par šo darbu izteicās ļoti atzinīgi, aicinot Alisi pieteikties atkārtoti. Viņš dejas nozarē bija ļabi pazīstams ar savu spēju pamanīt perspektīvus māksliniekus.

Kā tika izvēlēti darbi, kas šogad iekļauti festivāla “Homo Novus” dejas programmā?

Luksemburgas dueta izrādi “MEGASTRUKTŪRA” biju re-dzējusi klātienē, bet norvēģu darbu redzēju tikai video, bet mani uzrunāja tā ironijas klātesamība un spēkle ar skatītāja skatienu. Uz lielās skatuves tas varbūt nedarbotos tik precīzi, bet ir ļoti piemērots mazajai skatuvei.

“MEGASTRUKTŪRA” ir kā provokācija – kas ir tas minimums, ar ko pietiek, lai radītu izrādi? Ir tāda producentu standarta frāze: “Visu var samazināt, tikai ne tehniskās izmaksas.” Gaisma maksā tik, cik maksā, skaņa un aparātu noma tāpat, bet “ar dejotājiem sarunāsim”. Klasika. Šie mākslinieki ir izvairījušies no šīm izmaksām. Kad tehniskie producenti saņēma viņu raideri, teica: “Izskatās vienkārši.” Nestāstiet man – tur vajag divus mikrofonus un viss! Bet, runājot par “Zilo karuseli”, tas varbūt gluži nav tas veids, kā laikmetīgā deja vai teātris ierasti mēģina “kārdināt” savu skatītāju vai finansētāju. Norvēģu mākslinieces, kas uzstājas kopā ar didžeju pāri “asiangirlsonly”, iedvesmojas gan no dzīvnieku pārošanās dejām, gan no kabarē. Viņas piedāvā padomāt – uz ko mēs skatāmies un kāpēc? Kā tu mēģini ievilināt ar kaut ko citu, lai pateiktu kaut ko sev svarīgu. Tā šobrīd ir tāda mode arī Latvijas mākslinieku vidū – izmantot šova un popkultūras elementus, bet ar citu vēstījumu vai zemtekstu.

Kas jāva “Aerowaves” starptautiskajai žūrijai pamanīt Artūra Nīgaļa darbu?

Es domāju, pirmkārt, tā ir tehniskā meistarība. Gan Artūrs, gan Māriete ir izcili, ļoti spējīgi dejotāji. Kā man teica viens kolēģis: “Varbūt mazliet par romantisku manai gaumei, bet tehniski – nevainojami izveidots darbs.” Nekas nav par garu vai īsu, visi elementi vietā. Dažkārt laba “amatniecības prasme” ir tas, kā sāk pietrūkt nozarē.

Vēl liela nozīme ir tam, kā katras valsts pārstāvis piesaka šo valsts “pirmo izvēli”. Pirms skatāmies tās piecas minūtes no izrādes, tev ir minūte laika pičinga prezentācijai – par laimi vai diemžēl, bet tu to piesaki ne tikai kā darbu, bet arī pasaki to, ka “mūsu Kultūras ministrijai patīk, ja kāds gūst panākumus ārvalstīs, tā ka mīlie kolēģi...” (smaida).

Skaidrs jau, ka nevienš nebalsos par nekvalitatīvu darbu, bet apstākļu apzināšanās ietekmē izvēli. Vai tu balso par

vēl vienu no labi finansētajiem Francijas darbiem, no kuriem vieniem pašiem varētu izveidot “top 10”, vai tomēr vēlies, lai šis “Spring Forward” veidojas kā krāsains un daudzveidīgs festivāls, kurā ir dažādas paaudzes, tēmas, reģioni, estētikas. Un, izdarot izvēli, nevari iztikt bez šī darba rašanās apstākļu, valsts un konteksta apzināšanās. Francija un Vācija piesaka pa 80 darbiem, mēs kādus 3–5. Es ticu, ka varētu vairāk. Vienubrīd mākslinieki neticēja, ka viņiem vispār ir izredzes. Varbūt Artūra panākumi iedrošinās citus.

Pastāsti par telpu un vietu, kur notiks šis laikmetīgās dejas *vīkends*!

Dejas programma būs skatāma Valmierā – topošajā laik-metīgās mākslas telpā KURTUVE. Kad Valmiera kandidēja kļūt par Eiropas kultūras galvaspilsētu, viena no idejām bija tieši laikmetīgās dejas mājas izveide, ko konceptuāli veidoja horeogrāfe un laikmetīgā teātra dramaturģe Laura Stašāne un teātra režisors, scenogrāfs Reinis Suhanovs. Galvaspilsētas titulu Valmiera neieguva, bet dažas ieceres tika turpinātas. Valmieras teātris, kur šo telpu pielāgoja teātra vajadzībām, turpinās to apsaimniekot vēl gadu, arī pašvaldība mēģina virzīt, lai šī māja kļūtu par laikmetīgās mākslas telpu un nepazustu “kotlešu ballītēs” vai mēģinājumu zālē. Pēc gariem līkločiem ir cerība uz jauno finansējuma programmu par iekļaujošu kultūru, ar kuru iespējams veikt ieguldījumu infrastruktūrā un saturā. Ja tas izdosies, KURTUVE piecus gadus varēs pastāvēt šim mērķim, veidojot ciešu saikni starp sabiedrību un vairākām laikmetīgās mākslas jomām.

Laikmetīgajai dejai šis ir kārtējais mēģinājums tikt pie Dejas mājas. “Fake it until you make it” – šobrīd tas ir tikai Valsts kultūrkapitāla fonds (VKKF) un Valmieras novada pašvaldības atbalstīts projekts, kas ļaus četras nedēļas nogales 2025. gadā “spēlēt Dejas māju”, bet ceru, ka ar to izdosies stiprināt un skaidrot ideju par tās nepieciešamību. Atbalsts laikme-tīgajai dejai pie mums ir pilnīgi diskriminējošs, arī skatoties Baltijas kontekstā. Varbūt caur regulāru pieejamību varēsīm lietot nosaukumu “Dejas māja” un likt to uz dažādiem namiem. Laikmetīgās dejas kontekstā pieejamība un iekļaušana vēl aizvien nozīmē centienus sasniegt sabiedrību. Taču paradokss ir tāds, ka laikmetīgās dejas mākslinieki ir daudz strādājuši ar dažādām mazaizsargātām sabiedrības grupām, iesaistījušies kopienas projektos, tad nu sanāk, ka grupas, kuras jāsasniedz konvencionālajām mākslas formām, laikmetīgā deja jau ir sa-sniegusi. Laiks sasniegt konvencionālos kultūras patērētājus.

Kā laikmetīgajai dejai ir gājis šajos nepilnajos trijos gadu desmitos?

Gājis ir dažādi. Mūsu “ciltsmāte” ir Olga Žitluhina, un viņas pieeja vienmēr bijusi – darām, pierādām, parādām un tad mums iedos atbalstu un apstākļus. Bet realitātē tas nestrādā. Tu vari darīt kā traks, bet, ja neiesi un neprasīsi, neskaidrosi, kāpēc to vajag, nevienš tev bāzes finansējumu un telpas pats nepiedāvās. Un nav jau arī bijjis, kam iet un prasīt, – nav šai lomai bijis neviena algota darbinieka laikmetīgajā dejā. Kad jautāju norvēģu kolēģiem, kā viņi panākuši atbalstu, viņi saka – jāiet uz “kabinetiem”. Bet man ir parasts pilna laika darbs, kā lai es to dabūju gatavu? Labi, es tagad būšu uz pusgadu šī darbiniece, varēšu iet pa kabinetiem. Bet kopumā – dejai ir gājis burvīgi. Atkarībā – pie kā piemē-rities? Pie starptautiskā konteksta? Tur mēs neizskatāmies pēc nabadziņiem, esam līdzvērtīgi. Un Latvijas kontekstā laikmetīgā deja ir mainījusi visu mākslas ainavu – skatuves mākslā, mūzikā, kino, video utt. Visur strādā laikmetīgās dejas horeogrāfi. Viņi ir spiesti pelnīt citur, tādējādi viņi ienāk visā kultūras laukā – Mežaparka estrādē un lielajos teātros. Tas ir vienīgais veids, kā paēst, bet tā arī ietekme uz kultūru kopumā ir ievērojama. Jautājums gan: cik paliek laika savai jaunradei? Un tomēr daļa ļoti talantīgu mākslinieku “pazūd” teātros vai dodas uz ārzemēm.

Un uz ko laikmetīgā deja cer nākamajā desmitgadē?

Katrs droši vien cer uz ko citu, bet kopīgā vēlme varētu būt ilgtspēja. Lai izrādēm būtu ilgāks mūžs un vairāk iespēju satikties ar skatītājiem gan Latvijā, gan ārvalstīs. Kāds varbūt sapņo par valsts vai pašvaldības finansētu laikmetīgās dejas kompāniju, kur vari pilnveidoties kā dejotājs, lai nav tikai viena izvēle – doties uz atlasēm ārzemēs. Kāds varbūt gribētu producēšanas kompāniju, kas palīdz veidot darbus, vai lielāku VKKF finansējumu. Bet galvenais jau laikam – lai skatītāji mūs atrod un sasniedz. Bet reizēm arī šobrīd sasniedz, un vēl kā – Lūznavas mākslas piknikā bija rinda uz laikmetīgās dejas izrādēm. Viena skatītāja izgāja no izrādes un teica: “Nē, nu, var būt sviests, bet tas bija galīgs sviests!” Bet viņa bija atpakaļ uz nākamo izrādi. Un to es uzskatu par labu rādītāju – ka cilvēks neizdara secinājumus pēc viena darba, bet dod arī otru iespēju.■

Laikmetīgās dejas programma Valmierā

13. septembris

13.00 **Izrādes “Zilais karuselis” mākslinieču meistarklase**

15:00 **Izrāde “Divotne”**

16:00 **Laikmetīgajai dejai Latvijā – 30**

Laikmetīgās dejas vēsturei veltītas izstādes atklāšana, kolektīva sapņošana par Dejas māju

17:00 **Izrāde “Silueta burti”**

18:00 **Izrāde “MEGASTRUKTŪRA”**

14. septembris

13.00 **Izrādes “MEGASTRUKTŪRA” mākslinieku meistarklase**

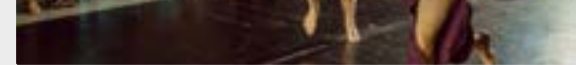
15:00 **Izrāde “Zilais karuselis”**

16:00 **Laikmetīgajai dejai Latvijā – 30**

Saruna ar dejas programmas veidotājiem un “Aerowaves” dejas platformas dalībniekiem

17:00 **Izrāde “Silueta burti”**

18:00 **Izrāde “MEGASTRUKTŪRA”**

Anna Novikova, Rūta Pūce (Latvija)

Sāra Baltcingere, Isaja Vilsons (Luksemburga)

Artūrs Nīgalis (Latvija)

Liza Kolete Bisheima, Katrīne Patrī (Norvēģija)

Liza Kolete Bisheima, Katrīne Patrī (Norvēģija)

Norises vieta:

Laikmetīgās mākslas telpa KURTUVE Rīgas iela 25a, Valmiera

Bīletes:

apmekle.lv/homonovus.lv

Atbalstītāji:

VKKF mērķprogramma

“Valstiski nozīmīgi kultūras pasākumi”

Valmieras novada pašvaldība

Kultūras ministrija

Platforma “Aerowaves” ar Eiropas Komisijas līdzfinansējumu

Performing Arts Hub Norway

Kultur | lx – Arts Council Luxembourg

Sadarbības partneris:

Valmieras teātris

Atbalstītāji:

VKKF mērķprogramma

“Valstiski nozīmīgi kultūras pasākumi”

Valmieras novada pašvaldība

Kultūras ministrija

Platforma “Aerowaves” ar Eiropas Komisijas līdzfinansējumu

Performing Arts Hub Norway

Kultur | lx – Arts Council Luxembourg

Sadarbības partneris:

Valmieras teātris

Atbalstītāji:

VKKF mērķprogramma

“Valstiski nozīmīgi kultūras pasākumi”

Valmieras novada pašvaldība

Kultūras ministrija

Platforma “Aerowaves” ar Eiropas Komisijas līdzfinansējumu

Performing Arts Hub Norway

Kultur | lx – Arts Council Luxembourg

Sadarbības partneris:

Valmieras teātris

Atbalstītāji:

VKKF mērķprogramma

“Valstiski nozīmīgi kultūras pasākumi”

Valmieras novada pašvaldība

Kultūras ministrija

Platforma “Aerowaves” ar Eiropas Komisijas līdzfinansējumu

Performing Arts Hub Norway

Kultur | lx – Arts Council Luxembourg

Sadarbības partneris:

Valmieras teātris

Atbalstītāji:

VKKF mērķprogramma

“Valstiski nozīmīgi kultūras pasākumi”

Valmieras novada pašvaldība

Kultūras ministrija

Platforma “Aerowaves” ar Eiropas Komisijas līdzfinansējumu

Performing Arts Hub Norway

Kultur | lx – Arts Council Luxembourg

Sadarbības partneris:

Valmieras teātris

Atbalstītāji:

VKKF mērķprogramma

“Valstiski nozīmīgi kultūras pasākumi”

Valmieras novada pašvaldība

Kultūras ministrija

Platforma “Aerowaves” ar Eiropas Komisijas līdzfinansējumu

Performing Arts Hub Norway

Kultur | lx – Arts Council Luxembourg

Festivāla informācijas centrs

Latvijas Jaunā teātra institūta birojs
Miera iela 39, Rīga

Katru festivāla dienu 8.09.	14:00–18:00 festivāla brīvdiena	Tālrunis E–pasts	+371 26 186 631 info@theatre.lv
-----------------------------	------------------------------------	---------------------	------------------------------------

Šogad festivāla programma piedāvā plašu notikumu, darbnīcu un diskusiju klāstu, ko skatītāji var apmeklēt bez maksas. Aktuālo informāciju par šiem pasākumiem, norises vietām un laiku lūdzam skatīt: homonovus.lv vai “Homo Novus” sociālo tīklu kontos.

Ikvakara tikšanās vieta

Walters & Grapa
Miera iela 41, Rīga

Darba laiks			
Svētdiena–ceturtdiena	18:00–1:00	facebook.com/waltersungrapa	
Piektdiena–sestdiena	18:00–3:00	instagram.com/waltersungrapa	

Blakus Latvijas Jaunā teātra insitūta birojam būs atvērts pagalmis mierīgai kopābūšanai ar festivāla komandu un viesiem.

Festivāla svinību dīdžeji

DJ SerGey Pistol

03.09. 22:30
LKA Nacionālās filmu skolas paviljons
Miera iela 58a, Rīga

DJ SerGey Pistol (māksliniece Barbara Lehtna) iznīcinās deju grīdu ar disko, soul un sintīpopa ritmiem un karstākajiem ballīšu hitiem. Tā nebūs vienkārši ballīte, bet gan izturības pārbaude! Tāpēc iesildieties, uzņemiet pietiekami daudz šķidruma un esiet gatavi startam!

asiangirlsonly

12.09. 21:00
LKA teātra māja “Zirgu pasts”
Dzirnavu iela 46, Rīga

Māsu duets “asiangirlsonly” – Tea un Miriama Mikelsenes – rada dinamisku, strauja tempa elektronisko mūziku, iedvesmojoties no pa-grīdes subkultūrām. Skanējuma pamatā ir transs, ko bagātina breikbīti, ambientās mūzikas un acid elementi, veidojot enerģisku un imersīvu pieredzi. Gadu gaitā “asiangirlsonly” kļuvušas par neatņemamu Oslo reivu kopienas daļu. Aizrautība pārkāpt robežas ir aizvedusi māsas gan uz nomajiem Norvēģijas mežu nostūriem, gan lielām skatuvēm Berlīnē, Kopenhāgenā un Bergenā, nostiprinot vietu starptautiskajā elektroniskās mūzikas vidē.

PTSD –2

13.09. 24:00
Daugavpils pilsētvide
Vieta tiks precizēta (homonovus.lv)

PTSD –2 ir divu mākslinieku – inovatīvā dīdžeja un producenta KSHM un dzejnieces Annas Sintijas Ivanovas – sadarbības projekts. Radošās apvienības skanējumu raksturo ambienta noskaņa, silts analogiskais troksnis, čuksti un plūstoši ritmi. Katrs skaņdarbs ir mākslinieku dialogs ar iekšējo pārdzīvojumu, kas atklājas nevis caur drāmu, bet klusumu, spriedzi un atbrīvošanos. PTSD –2 mūzika ir kā tumšs ūdens, kurā spoguļojas balss.

Atbalstītāji un sadarbības partneri

Festivāla svinības

3. septembris	16:00	Izstādes “Pilsētas nakti” atklāšana	Kultūrtelpa “RAA” Matīsa iela 8, Rīga
	22:30	Festivāla atklāšanas svinības ar DJ SerGey Pistol (Igaunija, Latvija)	LKA Nacionālās filmu skolas paviljons Miera iela 58a, Rīga
6. septembris	18:00	“Homo Novus” jubilejas gājiens Sākums pie Latvijas Jaunā teātra institūta biroja, noslēgums 22:00 pie Latvijas Nacionālās operas un baleta – grupa “Alejas” ar izrādes “Laika Zobs un klusuma mizotāji” mūzikas pirmatskaņojumu	Latvijas Jaunā teātra institūts Miera iela 39, Rīga
12. septembris	21:00	Deju vakars ar dīdžejām “asiangirlsonly” (Norvēģija, Filipīnas)	LKA teātra māja “Zirgu pasts” Dzirnavu iela 46, Rīga
13. septembris	15:00	Festivāla svētku tests Svinības un sarunas ar pirmā festivāla veidotājiem un šodienas Daugavpils kultūras dzīves veidotājiem	Vieta tiks precizēta (homonovus.lv)
	24:00	Deju nakts ar dīdžejām PTSD –2 (Latvija)	Daugavpils pilsētvide Vieta tiks precizēta (homonovus.lv)

Festivāla sarunas

6. septembris	14:00	Saruna “Festivāls kā kultūras procesa daļa”	Pagalms blakus Latvijas Jaunā teātra institūta birojam Miera iela 39, Rīga Angļu valodā
7. septembris	11:30	Saruna “Festival Spa: labbūtība, atvērtība, iekļaušana”	KALVE Coffee Living Room Krišjāņa Valdemāra iela 17A, Rīga Angļu valodā

Festivāla sarunu programma tiks papildināta — aicinām sekot līdzi aktuālajai informācijai homonovus.lv un festivāla sociālo tīklu kontos.

NOSAUKUMS	LPP.	MĀKSLINIEKS / KOMPĀNIJA	LOKĀCIJA	03.09. T	04.09. C	05.09. P	06.09. SE	07.09. SV	09.09. O	10.09. T	11.09. C	12.09. P	13.09. SE	14.09. SV
Pilsētas nakts	3	Valentina Meda (Itālija)	Kultūrtelpa "RAA" Matīsa iela 8, Rīga	16:00–20:00	16:00–20:00	16:00–20:00	14:00–23:00 Baltā nakts	14:00–18:00	16:00–20:00	16:00–20:00	16:00–20:00	16:00–20:00		
Pinokio radīšana	4	Rozana Keid, Aivors Makeskils (Lielbritānija)	Latvijas Kultūras akadēmija Miera iela 58A, Rīga	20:30	20:30									
HA	9	Jana Jacuka (Latvija)	Ģertrūdes ielas teātris Ģertrūdes iela 101a, Rīga		19:00									
SYN.Tropia	7	Jola Pinto, Simoa Košta (Portugāle)	Dirty Deal Teatro Talsu iela 1, Rīga		17:00	19:00								
Brīnumi	7	Birute Baņevičūte (Lietuva)	NVO nams E.Smilga iela 46, Rīga			14:00								
Smilšu ainavas	5	Ueli Hirцels (Šveice)	Rīgas cirks Merķeļa iela 4, Rīga			19:00	16:00							
Izspēlējot miglainās purvu nākotnes	10	Linda Boļšakova (Latvija), Rosa Omarsdottira (Islande)	Kultūrtelpa "Smilga" Eduarda Smilga iela 34A, Rīga			17.30–20.00	15:00–20:00	15:00–20:00	15:00–20:00	15:00–20:00	15:00–20:00			
Ummis un lobēlija	10	Evarts Melnalksnis, Katrīna Neiburga, Ernests Valts Circenis (Latvija)	"Spirits & Wine" telpas Andrejostas iela 5, Rīga			20:30	20:30	20:30	11:00					
Laika Zobs un klusuma mizotāji	9	Dace Ignatova, Guna Zariņa, Kirils Ēcis un grupa "Alejas" (Latvija)	Latvijas Nacionālā opera un balets Aspazijas bulvāris 3, Rīga				12:00 15:00	12:00 15:00						
Ne-konference	11	Sadarbības tīkls "The Big Green"	Dažādās vietās								09.–12.09.			
Zariņa trauslā balansēšana	11	Dāvids Somlo (Ungārija)	Stacijas laukums 2, Rīga						17:30–19:30					
Interesants fakts	12	Primožs Bejaks, Ēro Epners, Branko Jordans, Marts Kangro, Katarīna Stegnara, Juhans Ulfsaks (Slovēnija, Igaunija)	Kultūras nams "Ziemeļblāzma" Ziemeļblāzmas iela 36, Rīga					19:00	16:00 19:00					
Mātes. Dziesma kara laikā	8	Marta Gornicka (Polija)	Rīgas Kinostudija Šmerļa iela 3, Rīga							19:00				
"Magic Carpets" pēcpusdiena (darbizrāde)	8	Laura Gorodko, kopienas centra "Resiliences Avots" jaunieši (Latvija)	Kopienas centrs "Resiliences Avots" Avotu iela 31/1, Rīga								16:00			
Dzejas lasījumi	14	Sadarbībā ar literatūras žurnālu "Strāva"	Vilciens uz Daugavpili										7:31–10:46	
Izzinoša ekskursija "HiiStory"	15	Organizācija "New East"	Sākumpunkts – Daugavpils dzelzceļa stacija								11:00			
Varas spēle	15	Andrea Miltnerova, Jans Komareks (Čehija)	Daugavpils teātris Rīgas iela 22a, Daugavpils								14:00			
Visu atlikušo mūžu	15	Džo Fonga, Džordžs Oranžs (Apvienotā Karaliste)	Kultūrvietā "V13" Vienības iela 13, Daugavpils									18:00	18:00	
Selfiju koncerts	15	Ivo Dimčevs (Bulgārija)	Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola "Saules skola" Saules iela 8 (ieeja no Muzeja ielas)									21:00		
Uzgaidāmajā telpā. Nakts performance	14	Tekstu grupa "Orbīta"	Daugavpils dzelzceļa stacija Stacijas iela 44, Daugavpils									23:00		
Dīvotne	17	Anna Novikova, Rūta Pūce (Latvija)	Laikmetīgās mākslas telpa KURTUVE								15:00			
Silueta burti	17	Artūrs Nīgalis (Latvija)	Rīgas iela 25a, Valmierā									17:00	17:00	
MEGASTRUKTŪRA	17	Sāra Baltcingere, Isaja Vilsons (Luksemburga)										18:00	18:00	
Zīlais karuselis	17	Liza Kolete Bisheima, Katrīne Patrī (Norvēģija)										20:00 LKA teātra mājā "Zīrgu pasts"	15:00	

Bilētes: apmekle.lv/homonovus **Atlaides** skolēniem, studentiem, personām līdz 25 g.v., pensionāriem un personām ar invaliditāti (uzrādot apliecināšanu dokumentu), skatuves mākslas profesionāļiem. Personas ar invaliditāti pavadoņi notikumus var apmeklēt bez maksas. **Vairāk:** homonovus.lv